Beogradske Novine

Izlazi: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:
U Beogradu i u krajevima zapostjednutim od o. i kr. čete po cijeni od . . . . 8 helera
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 10 helera
Izvan ovog područja po cijeni od. . . . 12 helera

Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zapostjednutim od o. i kr. čete za bojne i etapnu poštu . . K 2·—
U Beogradu za dostavom u kuću . . . . K 2·50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji . . . . . K 2·50
U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije K 3·—
U inostranstvu . . . . . K 4·50

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 89. BEOGRAD, nedjelja 1. aprila 1917. Godina III.

Poraz Francuza sjevero-zapadno od Soissons-a. — Amerika pred odlukom.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 31. marta.

Istočno bojište:

U južnoj Bukovini zarobile su naše navalne čete, pošto su prije razorile do temelja neprijateljske položaje, 2 ruska časnika, 200 vojnika, a zaplijenile su 1 mašinsku pušku.

U istočnoj Galiciji i Volinji traju borbe ispred položaja i uspješne borbe u vazduhu.

Jugozapadno bojište:

Zbog uspjelih preduzeća naših navalnih izvidnica, razvila se u obim prošlim noćima vrlo živahna borbena djelatnost na primorskom frontu. Naše su čete zarobile 25 neprijateljskih vojnika, a zaplijenile jednu mašinsku pušku.

Odbijeni su našom vatrom pokušaji neprijatelja, da predje u navalu kod Jumiana i Bigline.

Neprijatelj je ponovno pucao na Arco i znatno oštetio protestantsku crkvu.

Jugoistočno bojište:

Nema osobitih dogadjaja.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 31. marta.

Zapadno bojište:

Jedan noćni napadaj engleskih odjelenja s obje strane Loosa izjalovio se u borbi prsa u prsa. Napadaj je engleskih bataljuna s obje strane Peronne-Fins pratilo žestoko djelovanje topništva. Kod Metz an Courture neprijatelj je odbijen, dalje južno dospio je do Guendecourta i St. Emille. Francuzi su u borbama sjevero-istočno od Soissons-a u našoj vatri pretrpjeli teških gubitaka. U Champagni bila je žilava borba sa uzvisine južno od Riponta. Na obim su krilima Francuzi odbijeni; u sredini su njegove jurišne čete prodrle za nekoliko sati u naše rovove, no onda su bile opet istjerane od naših u navali i odbrani oprobanih jurišnih kolona.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

U nekim odsjecima, naročito u Sčari, na Stochodu i na Zlota Lipi pojačala se djelatnost ruskog topništva. Lovačka odjelenja, koja su polazila protiv naših položaja, odbijena su. Uspješno su protekla vlastita preduzeća južno od Widsy-a i sjevero-istočno od Nova-Grodeka; srušeno je više stražarskih kuća zarobljeno 70 vojnika, a zaplijenjeno 5 sprava za bacanje mina.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Kod navala u ruske rovove u dolini Bistrice, istočno od Kirlibabe i južno od Mešticaneštia, zarobili smo preko 200 ljudi, a zaplijenili više mašinskih pušaka.

Kod vojne grupe maršala pl. Meckensena te na maćedonskom bojištu položaj je neizmijenjen.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Izvjestaj bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sofija 31. marta.

Maćedonsko bojište:

Na cijelom frontu samo slaba topnička vatra, a vrlo živahna letačka djelatnost s obiju strana. Poručnik pl. Schwege oborio je u vazdušnoj borbi jednu neprijateljsku letilicu sjeverno od Ksanthia, a jedna njemačka vazdušna eskadra uništila je jedan engleski vezani balon južno od Dojrana.

Rumunjsko bojište:

Mir.

Volja za mirom.

Svojim značajnim govorom zauzeli su svoje stajalište prema novom položaju, koji je nastao ruskom revolucijom austro-ugarski ministar izvanjih djela kao i njemački državni kancelar. Oba ova državnika nijesu čestitala Rusiji, kao što su to učinile Engleska i Francuska, ali nijesu ni žalili pad carizma. Jednako austro-ugarski, kao i njemački predstavnik izvanjske politike odbili su od sebe svom energijom u inostranstvu raširenu legendu, da su njihove vlade ikada podupirale reakcijonarni autokratski režim i bile protiv svakog pokreta za slobodu u Rusiji. Da je to ikad ko učinio, a u prvom redu njemačka carevina, sigurno Rusija nikada ne bi bila stupila u savez sa zapadnim demokratima Evrope. Njemačka i Austro-Ugarska nijesu nikada pokušale, da se miješaju u unutarnje prilike druge koje države. Ovo sa osobitom ljubavlju rade samo sile sporazuma, koje su htjele da u Austro-Ugarskoj oslobode „podjarmljene narodnosti", a u Njemačkoj da unište pruski militarizam. Naravno dosada im nije uspjelo ni jedno ni drugo. Obe središnje vlasti stoje jednako prema revolucijonarnoj Rusiji kao i carističkoj: sa obima se nalaze u ratu, ali su pripravne da jednako s njome kao i ostalim njezinim saveznicima sklope za sve dijelove častan mir. Grof Czernin izjavio je izrično, da i danas još stoji u krijeposti prijedlog po kojem bi se sazvala mirovna konferencija svih ratujućih vlasti, pa prema tome samo je stvar naših protivnika, da se ovom prijedlogu i odazovu.

Otuda se vidi, da je volja za mirom kod središnjih vlasti ostala u cijelosti nepromijenjena i niko danas neće moći da vjeruje riječima sila sporazuma, koje su u svojoj decembarskoj noti nazvale naš prijedlog za mir varkom, pa prema tome sva odgovornost za dalji nastavak rata pada samo na njih. Gotovost za mir središnjih vlasti poriče danas jednako kao i u decembru prošle godine iz uvjerenja njihove snage i pouzdanja, da sve ono, što su one u trideset mjeseci rata osvojile, njima niko neće moći da otme iz ruku, niti će neprijatelj ikada moći da opšti ratni položaj promijeni u svoju korist.

Od vremena kada su središnje vlasti ponudile prvi puta mir, prošlo je više od tri mjeseca. Na bojnim poljanama nije od toga vremena nastupila nikakva promjena, jer su zbog zime bile stale sve operacije. Ako ima kakova promjena, a ta se sastoji u strukturi koalicije koja protiv nas ratuje. Rusija nije više ona, koja je bila u decembru prošle godine. U njoj ne vlada više ona zajednička volja za pobjedom, tamo ima danas raznih volji, koje se razilaze u mnogim tačkama. Javni je poredak uništenjem carizma uzdrman u svojim temeljima, vojska se nalazi u raspadanju, a iz dana u dan raste uticaj najradikalnijih elemenata, koji ne će ništa da čuju o imperijalističkim snovima ljudi, koji su započeli revoluciju.

Ne treba se dakle čuditi, ako danas izbijaju glasne o želji Rusije za posebnim mirom, ali krivo bi učinio onaj, koji bi ovim glasinama ozbiljno i vjerovao. Današnja Rusija, koja koleba izmedju želje za ratom i volje za mirom, nije u svojoj unutrašnjosti dospjela do one jasnoće snage pojedinih grupa, pa se prema tome ne može nikako razabrati, a još manje stalno reći, da u Rusiji imade jaka stranka za mir, toliko jaka, da bi ona mogla započeti i samim pregovorima. Nesmije se zaboraviti, da su danas na vlasti u Rusiji oni ljudi, koji su pomoću Engleske zbacili staru vladu, koja se navodno htjela sporazumjeti s Njemačkom. Doduše i oni mogu da padnu, što više može se očekivati, da će moć prijatelja mira rasti iz dana u dan, što budu dulje trajale sadanje teške i nesredjene prilike. Za nas je današnja Rusija jednako neprijatelj kao i jučer. Spremni smo na mir, ali u isto vrijeme nastavićemo borbu do kraja. Ovo proizlazi iz govora obih ministara središnjih vlasti, iskrena želja za mirom, ali ne pod svaku cijenu.

Ruska revolucija.

Vijesti o zasebnom miru u neutralnim zemljama.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina").

Köln, 31. marta.

U švajcarskim diplomatskim krugovima smatra se, **da vijesti o zasebnom miru Rusije nijesu bez osnova.**

Parnica protiv carskih supruga.

Pod optužbom zbog špijunaže.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina").

Stockholm, 31. marta.

Prema petrogradskim vijestima ministar pravde Kerenskij bavi se sad izradom tužbe protivu cara i carice, koji su zbog špijunaže osumnjičeni. Optužba se osniva na smiješnim okrivljavanju. O carici se veli, da je ona u Carskom Selu održavala bežičnu stanicu, da je tim putem slala političke i vojničke tajne u Berlin.

O toj vijesti veli „Ruskaja Volja": Vjerovatno će rusko milosrdje oprostiti izopačenoj dinastiji, kojoj su žrtvovani milijuni života ruskih ljudi.

Prvo će biti pretres političarima i ministrima. Od njihovog ishoda zavisi sudbina cara.

Vojničko glasanje o ratu ili miru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Ženeva, 31. marta.

„Echo de Paris" javlja iz Petrograda: Položaj je svakim danom nejasniji. Socijalistički revolucijoni savjet pod predsjedništvom Čejdže rasturuje pozive, kojima se ništa manje ne traži, **nego da vojska glasa o produženju rata.**

Sudbina carske porodice.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Stockholm, 31. marta.

Povodom socijalističke propagande, da se car stavi pod sud i osudi, privremena vlada radi na tome, da se carska porodica što prije ukloni iz zemlje. Govori se, da je carska porodica pod zaštitom ministra pravde odavna dopraćena u pristanišni grad Romanow, odakle će se u pratnji engleskih i ruskih ratnih brodova prevesti u New-Castle. „Ruskaja Volja" traži, da se car zadrži u Rusiji, jer bi inače mogao otići u koju neutralnu zemlju i tamo izdati vojničke tajne četvornog sporazuma. Oborena dinastija nalazi se u trajnoj opasnosti.

Zakletva članova doma Romanov.

Kb. Amsterdam, 31. marta.

„Times" javlja iz Petrograda od 28. t. m.: Svi veliki kneževi i drugi članovi doma Romanova položili su zakletvu privremenoj vladi. Bivši car sa svojom porodicom nalazi se još u Carskojem Selu. Vojnici, koji se nalaze na straži, pozdravljaju cara kao običnog časnika i razgovaraju se s njim, oslovljavaju ga sa „gospodine pukovniče".

Apšenje agenata stare tajne policije, traje i dalje. Sad se tek vidi, da su se medju njima nalazile i vrlo ugledne ličnosti.

Pokušaj linčovanja carske porodice.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Malmö, 31. marta.

Prema vijestima petrogradske štampe bile su 23. marta u jutru velike demonstracije u Carskom Selu pred carevim dvorom. Nekoliko hiljada ljudi, jako razdraženih, pokušavali su da provale u dvor i da cara linčuju. Gomila je odlučno zahtjevala, da joj se izda car sa svima članovima bivše carske porodice i bivši dostojnici. Velikom mukom uspjela je straža preobra-

Podlistak.

Bora Stanković:

Beogradske šetnje.

„Kod Žiće".

Od celoga crkvenoga i manastirskoga natpisa na kafani jedino što se kafedžija, gazda Jovan imao nečega kaludjerskoga podrumarskog obeležja. Večito je bio i kad ručava a možda i kada spava u nekoj crnoj šubari, i obučen u odelu osobitoga kroja i to od štofa „šajaka" koji mu žena tka. Lica tamna, kao dobročudna ali i prepodobna i ma da dvadeset godina živi u Beogradu ipak jednako zanosi u govoru i meša dijalekat svoga rodnoga kraja.

I dok ponova ne otvori tu svoju kafanu stari njeni posetioci a većinom komšije iz toga kraja: kasapi, piljari, šusteri i zidari svi nekadanji njegovi drugovi a i „vilajetlije" obilazili su oko nje. Čisto su izgledali kao neki siročići. Ako je praznik oni se skupe i načetaju na ledini sproću kafane. U tome počne i gazda Jovan da im prilazi i da seda medju njima. Ali oni ga kao odgurivaju od sebe i oturuju:

— Šta ćeš, šta sedaš? Šta ne ideš da gledaš da kafanu otvaraš.

— Bil sam de, bil... Počne gazda Jovan da ih kao uverava. — Bil sam juče u Pasažata i tamo mi jedan gospodin — a krasan neki čovek, dobar čovek — reče: još samo doktorot da dodje i da pregleda kafanata da li je čista...

— More kakav „doktorot" kakva čistoća. — Jedan od najžustrijih od ostalih prekide ga uvredjen na taj njegov ležeran, miran, odgovor. Pa kao da je u podrumu piće njihovo a ne njegovo, tako ga poče pred svima ostalima izobličavati i kao u „pravoj boji" prikazivati ostalima: Nego gazda Jovan sada prodaje vino kod „Cara". Mi mu sačuvasmo i podrum i piće i sada on svakoga dana po dva tri bureta kod Cara prodaje i „mlati" pare. Te tobož „gospodin Karlo od Cara" mu traži vina, te ona menaža, te ova... A nije. Laže. Nego pošto mi znamo po koju je cijenu grožđje kupovao, sramota ga da nama ište veliku cenu, zato gleda da raspro da to svoje vino pa posle tobož: „od gazda Rade sam kupio po dve krune" samo da bi mogao nami po tri krune da naplaćuje... E neznam te ja! Neznam te kada smo zajedno pesak, cigle i kolica vukli na gradjevine! Pobedonosno završavao bi Jovanča cimerman nasladjujući se što ga je pogodio i izobličio. I zavlačeći ruku u svoje jake, radeničke pantalone i natukavši svoj umetnički, širokoga oboda, šešir na svoje bledo, duguljasto lice demonstrativno bi se počeo od njih udaljavati.

Na ovoliki protest, čak i ja osetih potrebu da posredujem kod gazda Jove.

— Pa zaista, što ne požuriš sa otvaranjem kafane?...

— More i bolje da je i ne otvaram. Odgovori mi on nekako namrgodjeno.

— Kako, zašto?

— Tako! I pokazujući pogledom na susedne kuće, komšiluk, nastavi: — Da je otvorim pa onda rusvajat da mi prave po kafanata. Ne znaš ti njih gospodine!

*

Ali na sreću ovih ipak se „Žiča" otvori i poče raditi. Ali ne ona Žiča kao pre. Sada kao podmladjena, pogospodjena. Pod masnom bojom oriban. Na prozorima bele, kratke zavese. Po uglovima, do svakoga astala pljuvaonica. A najveća novina bili su rastrti čaršavi na svakome astalu i pored kutije sa žigicom i tacna u kojoj se morale cigarete i pepeo od njih ostavljati. A i sam gazda Jovan drugi. Nije više išao u čarapama i papučama. Obukao cipele. Nije više bio u prsluku i u mintanu, već u nekom kratkom geroku do više kolena osobitoga kroja i sa na glavi još većom, ornom šubarom. U kelneraju, gde se kuva kafa sedi sa pletivom njegova žena zabradjena u prazničnu šamiju i sa mindjušama u ušima. Njegov sin, Nikolča, još dečija lika, ali hitra, prepredena pogleda, da mu ne može ni jedan sekser izmaći prilikom plaćanja samo trči i služi goste. Pa i gosti nisu već bili oni, njegovi starosedeoci, već i od nas „gospode". Tu je već bilo moje gospostvo. Pa marveni lekari i činovnici sa obližnje klanice. Pa Gustav kasapin. On, uvitiljenih brkova, podbuhlih očiju, crnih obrva i punih, napućenih ustiju, najveći ceh šini i oko njega se cela kafana okreće i kafedžija oko njega najviše obleće. Oni, stari gosti, obućari, tišleri, zidari, kao i nekada zauzeše svoje, po krajevima, odmah do ulaza u kafanu stolove. I jedino što su im smetali čaršavi na stolovima i one tacne u kojima su trebali cigarete da ostavljaju. Ali vidite kako se u čas zaborave. Skinu čaršav sa astala da bi se mogli slobodno, laktovima i cijelim gornjim delom tela naslanjati. A za ispušene cigare koliko puta vidite kako se koji od njih zaboravi. Baci cigaru do sebe na podu i po starom običaju pljune na nju i nogom je razgazi, ali setivši se da nije to trebao da čini, krišom, gledajući u naokolo po kafani, da ga ko ne spazi, uzima je sa poda i onako pljunutu i razgaženu meće je na tacnu ispred sebe na astalu.

Ali za malo vremena ovo gospodstvo, čistoća i mirnoća je trajala. Valjda dok nama „gospodi" nisu „uhvatili narav". I kada videše da i mi kada „predjemo meru" možda smo gori nego sami oni, poče onda ono upoznavanje i približavanje. Tek kada naidjete u kafanu, neki od njih javlja vam se i po imenu vas pozdravlja.

— Dobar dan, g. Dobro!

I to po imenu oslovljavanje vas prijatno iznenadjuje i samom sebi počnete prebacivati: kako to da do sada sa čovekom ne opštite kada eto i ime vam zna. Sigurno ste se nekada upoznali sa njime pa zaboravili. Ili ako vam ponestane duvana, neko vam od njih svoju kutiju duvansku šalje po Nikolici, kelneru. I kada se vi okrećete da mu zahvalite, on vas već predusreta uslužno:

— Molim izvolite. Istina nije baš kao što treba, ali ipak može poslužiti.

A najčešće prilikom plaćanja Nikolica vam saopštava da nemate toliko i toliko da platite koliko ste popili, već manje jer je za vas platio taj i taj za onim tamo astalom. Vi se okrećete da toga vidite, a on se izdiže od stola i javljajući vam se i pozdravljajući vas kao davnašnjega znanca veli vam:

— Molim, dopustite...

Jedino to naše izmedju nas „gospode" i njih upoznavanje i sprijateljavanje nije se svidjalo kafedžiji, gazda Jovi. Koliko puta ko od nas čuo kako kada neko hoće da plati za nas, on onoga dosta grubo odbija:

— De, de... Nema oni parite da si plate što popiju, nego ti ćeš im plaćati.

— Zašto? Korimo mi posle kafedžiju bojeći se da u očima tih prostih običnih ljudi ne postanemo gordi i nepristupačni.

— Zašto? Vidiš, da su to neki dobri ljudi? Grdimo mi kafedžiju zbog toga.

— Dobri? Ponavlja on to u sebi: Neka samo počnu pa će te videti njihovu dobrinju! Završavao bi kafedžija namršteno i ne hoteći da nam dalje objašnjava to, samo njemu poznato saznanje o njima.

*

I zaista se kafedžija uzalud nije bojao. Uskoro „počeše". A osobito kada seču, da će „šljivovica" poskupiti. I da bi kao imali nekog razloga šusteri, oženiše ponovo nekog svoga kolegu sa nekom udovicom koja mu je u miraz donela stvari za „dve sobe i kujnu" i koje mu podigoše kredit. On se od ostalih razlikovao samo po novoj šubari i po, valjda prilikom venčanja skoro ošišanoj kratkoj kosi i obrijana vrata i lica. A Jovanča cimerman i Stefa Lončar pošto u Novom Sadu svršili povoljno neki posao, pobratimili se, pa sad u čast pobratimstva jednako: od jutra do mraka. Odoše i čaršavi sa astala i pljuvaonice i tacne za ispušene cigarete. Patos opet poče po starinski da se šareni od izgaženih cigareta. Po uglovima prozora da se vidi skupljen i sklonjen od samih njih čaršav od dotičnoga stola. Jovanče cimerman zauzeo sto do kelneraja i sa svojim Stevom pobratimom nikako ne prestaje da se

ženskog puka, da zadrži gomilu od napada na dvor.

Najzad se pojavio ministar pravde Kerenskij, i svojim govorom pokušao da umiri razdražene ljude. — Rekao je: Isključena je mogućnost svakog pokušaja za kakvu protivrevoluciju. Vlada raspolaže takvim sredstvima, da će u stanju biti da svaki takav pokušaj odmah uguši. Bivši car se već sa svim predao svojoj sudbini. Gomila treba da ima obzira, jer se u dvoru nalaze i bolesnici.

Konačno se gomila umirila, ostavila je dvor, pa je pjevajući prolazila kroz ulice. Ministru pravde priredjene su velike ovacije. Za vrijeme trajanja demonstracije car je jako plakao. Govori se, da je u ti trenutaka cara spopala živčana groznica.

Rodzianko o položaju na ruskom frontu.

Kb. Petrograd, 31. marta.

Predsjednik dume Rodzianko javio je članovima dume: Prema vijestima sa bojišta položaj ondje nije nepovoljan. Proboj fronta ne dolazi u pitanje. U najkraće se vrijeme ne mogu očekivati odlučne operacije s obzirom na — jugovinu.

Uapšenje moskovskog vojnog zapovjednika.

Kb. Zürich, 31. marta.

„Neue Züricher Zeitung" javlja iz Petrograda: Vojni zapovjednik u Moskvi, general Mrosovskij uapšen je i doveden u Petrograd. Privremena vlada je naredila, da se uapsi bivši semnovški general Riman, koji je na grozan način ugušio moskovski pokret godnje 1905. Cijelokupan broj u Petrogradu uapšenih lica iznosi 4000. Radnički odbor je povjerio kontrolu nad radom privremene vlade svojim članovima Čajdžeu, Steklovu, Skobeljevu i Filipovskom. Ministar predsjednik knez Lwow je riješio, da u Moskvu sazove konferenciju, koja će stalno biti na okupu. Radi se na tome, da se seljaci obavijeste, da se agrarno pitanje ne može sada potpuno riješiti, nego da se rješenje mora ostaviti ustavotvornoj skupštini.

Uništena zgrada petrogradskog glavnog suda.

Šteta iznosi više milijardi.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 31. marta.

Dopisnik „Vossische Zeitung"-a saznaje iz pravničkih petrogradskih krugova: Trećeg dana revolucije uništena je do temelja velika zgrada petrogradskog glavnog suda i zemaljskog suda. Požar je uništio sve spise notarijata petrogradskog glavnog zemaljskog suda, kao i spise svih gradjanskih i krivičnih odjelenja. Uništenje ovih dokumenata imaće nedogledne posljedice. Posvećeni krugovi misle, da je samo mjenicama i obveznicama propalo dokaznih dokumenata u vrijednosti preko 200 milijuna rubalja. Uništenje arhive tako zvanog glavnog notarijata, koji u Rusiji zamjenjuje gruntovnicu, dovodi u pitanje pravnu osnovu svih prodaja nepokretnosti, koje su izvršene u toku poslijednje dvije desetine godina. Osim toga se u arhivi nalazilo više hiljada originalnih oporuka, koje se većinom ne mogu nadoknaditi. Uništeni dokazni dokumenti još ne riješenih gradjanskih sporova prestavljaju vrijednost od najmanje pola milijarde. Više hiljada njih, koji se nalaze u zatvoru još pod sudskom istragom, moraće biti pušteni u slobodu, jer je cio dokazni materijal izgorjeo. Tačna svota svih ovih gubitaka ne može se ni približno utvrditi, jer je i cijelo knjigovodstvo izgorjelo. Kako kotar petrogradskog glavnog zemaljskog suda obuhvata ogroman prostor od Petrograda do Arhangelskog i Vilne, a u izvjesnom pogledu i cijelu Rusiju, to će u tome ogromnom prostoru morati nastupiti potpuna pravna nesigurnost.

Težnje Ukraine.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Frankfurt, 31. marta.

„Frankfurter Zeitung" javlja iz Stockholma: U „Djen"-u je objavio savez ukrajinskih progresista izjavu, u kojoj se naglašuje, da državni prevrat mora imati značaj, da će se težnje ukrajinskog pokreta ispuniti. — Ukrajina traži, da se ukinu sva ograničenja, upotrebu maloruskog jezika i svojih vjerskih oblika, uvodjenje narodne toritorijalne ukrajinske semouprave, kao i uvodjenje ranijeg poretka u onim dijelovima Galicije i Bukovine, koje je Rusija zaposjela.

Nemiri u južnoj Rusiji.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Malmö, 31. marta.

U Odesi je položaj vrlo ozbiljan. Hiljade pristanišnih radnika obustavilo je rad. U južnoj Rusiji je potpuno poremećen željeznički saobraćaj, od čega naročito mnogo trpi ruska moldavska vojska. U pristanišnoj oblasti Odese opljačkani su vojnički žitni ambari. Iz Krima se javlja, da su i tamo izbili seljački nemiri.

Ratni ciljevi Rusije.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina").

Kopenhagen, 31. marta.

U naročitom članku govori „Djen" o ciljevima Rusije, izjavljući, da Rusija ne može nikako pristati na sramotan mir, pa da mora produžiti rat, ma i sa promijenjenim ciljem. **Priče o uništenju pruskog militarizma treba jednom da ućute.** Za Rusiju je dovoljno da postigne **častne uslove za mir.** Ni rat s gladju ne smije se produžiti. **Mi hoćemo mir, koji će nam oružiti mogućnost za unutarnje razvijanje** i dozvoliti da se koristimo dobitcima, koje nam je revolucija donijela. **To su naši ratni ciljevi. O njima mora njemački narod biti izvješten.**

Kerenskij u Finskoj.

Kb. Kopenhagen, 31. marta.

Iz Helsingforsa javljaju: U četvrtak je ovamo stigao ruski ministar pravde Kerenskij. Dočekan je od predstavnika vlasti i velike mase svijeta. Pred Runebergovim spomenikom položio je Kerenskij jedan vijenac i održao govor, koji je završio pozdravom Finskoj.

Radnici u Revalu za rat.

Kb. Petrograd, 31. marta.

Pomoćni odbor radnika i vojnika zajedno sa revalskim poslanikom zaključili su, da ne polože oružje dotle, dok nije slomljen njemački militarizam.

Osiguranje državne imovine.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Stockholm, 31. marta.

Ruski trgovinski krugovi zahtjevaju od ruske vlade, da se potpuno osigura narodna imovina, željeznice, majdani, tvornice od strane mješavine. „Utro Rosij" javlja, da je moskovski burzanski odbor odlično protestovao protivu namjere, da se amerikanskom društvu ustupi gradjenje željezničke pruge od Moskve do Donskog kotla.

Španjolska ne priznaje nove ruske vlade.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina".)

Lugano, 31. marta.

Javljaju iz Madrida: Romanones ne će da prizna nove ruske vlade sve dotle, dok se prilike u Rusiji ne razbistre i ne ustale.

Njemačku nadmoćnost u ratnoj tehnici.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Bern, 31. marta.

Povodom potopljenja velikog borbenog broda „Danton" izjavljuje „Liberte": Njemačka je riješila pitanje o nevidljivosti periskopa i o brzom zagnjuravanju, čim su obranbene mjere sporazumih sila postale bezuspješne. Potrebno je, da se pronadju nove obranbene mjere. List žali, što se „Möwe" vratio nepovrijedjen u Njemačku i što je nekažnjeno potopio tako veliki broj brodova.

Miljukovljeva borba protivu „razbojničke rase."

„Rusija će se i dalje, kao i prije, boriti protivu osvajačkog duha razbojničke rase" — to je program Miljukova u njegovoj poslanici ruskim poslanicima u državama četvornog sporazuma.

Dakle, miroljubiva Rusija će, „kao i prije", produžiti borbu protivu osvajačkog duha razbojničkih Nijemaca! Što granice Njemačke već od stoljeća nisu porasle, što se dakle već i samom tom činjenicom oprovrgava gatka o osvajačkom duhu Njemačke — ne će nikako biti nepoznate profesoru povjesnice Miljukovu. Možemo misliti, da je gospodinu Miljukovu poznat i tok razvitka njegove vlastite otadžbine. Ovom prilikom će za čitaoca biti od vrijednosti, da baci kratak pogled na povjesnicu „miroljubive" Rusije.

Kako je postala današnja Rusija? Koje su bile njene granice prije 500 godina?

Velika kneževina Moskva, koja se nalazi u središtu današnje Rusije, imala je kad je Vasilije I. umro (1425. godine), samo 300.000 četvornih kilometara, — danas ruska država, koja je iz nje postala, ima samo u Evropi površine 5 i pol milijuna četvornih kilometara, s azijskom površinom 22 i pol milijuna. Besprimjerna je povjesnica osvajačke navale ruske carevine! Svjesni zadatka proširivali su veliki knezovi i carevi Moskve svoj posjed time, što su narode, koji su živili u okolini, jedan za drugim silom oružja potčinjavali svojoj vladavini. Ta navala za što veće proširenje otpočinje u većoj mjeri sa Ivanom III. (1462.—1505.). Ivan je osvojio na zapadu oblast Novgoroda do Sjevernog ledenog mora, čiju je cijelu evropsku obalu prisajedinio svojoj državi. Ivan IV. Grozni. (1533.—1584.), okrenuo se istoku i jugu i potčinio je svojoj vlasti tatarske Kanate na Volgi (pod čijom se vladavinom cijela Rusija nalazila od 1238.—1480.), zadobio je pristup Kaspijskom moru i za Sibir. Iduće stoljeće bilo je posvećeno zaokruživanju posjeda, poslije čega je s Petrom Velikim (1689.—1725.) otpočeo nov period velike osvajačke politike.

Osvajački program Rusije u 18. vijeku bio je ovaj:

1. Na sjevero-zapadu: produžiti rad cara Ivana III. i Ivana IV., to jest progoniti Švedsku s istočnog mora (iz Finske, Estlandije i Livlandije).

2. Na zapadu: produžiti ratove cara Aleksija Mihajlovića (1645.—1676.), da se zgrabi Poljska i Ukrajina.

3. Na jugu: produžiti put, koji su označili knezovi Oleg (879—912) i Svjatoslav (945.—973.), istaći granice do obala Crnog mora, oslabiti Tursku i spremiti zemljište za nove udare.

4. Na jugo-istoku: produžiti rad careva Fedora Ivanovića (1584.—1598.) i Borisa Kodunova (1598.—1605.), da bi se Kaspijsko more pretvorilo u unutarnje more i čvrsto zauzeo greben Kavkaza.

5. i 6. Proširiti granice u Aziji u dva pravca: prema srednjoj Aziji radi osiguranja ruske oblasti protivu napada Nomada, i u pravcu prema Tihom oceanu, da bi se Sibiru otvorio prirodan put k moru.

Prva tri zadatka bila su u glavnom riješena.

U toku stoljeća zadobijeno je svega 66.750 četvornih milja (cijela Njemačka obuhvata danas 9800 četvornih milja); samim je ratom osvojeno u Evropi 16.500 četvornih milja zemlje. Sam ovaj prirašćaj svrstava se ovako prema pojedinim državama:

Od Turske je osvojeno 4132.92 četvorne milje.

Od Poljske je osvojeno 6720.57 četvornih milja.

Od Švedske je osvojeno 3627 četvornih milja.

Švedska je spala na silu drugog stepena, Poljske je nestalo. Turska je izgubila trećinu svoga posjeda u Evropi; isto je tako izgubila vladavinu na Crnom moru; bila je dakle znatno oslabljena.

Da se sve ovo postigne, bilo je potrebno 19 ratova, od kojih je 17 bilo u cilju napada, a samo dva radi odbrane. Za prve je bilo potrebno 66 godina, a za posljednje samo 2 i pol godine.

Pitanja, koja su se imala riješiti u 19. stoljeću, nalazila su se u produženju radova prošlog stoljeća.

1. Na sjevero-zapadu, prema postignutim uspjesima u 18. stoljeću, trebalo je osigurati novu prijestonicu Petrograd, zbog čega se našlo kao potrebno, da se osvoji Finska.

2. Na zapadu je trebalo održati u miru Poljake, koji su tek od skora bili prisajedinjeni Rusiji, a prema njoj neprijateljski raspoloženi, zatim oslabiti nove susjede: Austriju i Prusku.

3. Na jugu je trebalo izvršiti „istorijski ruski zadatak", postepeno oslabiti Tursku.

4., 5. i 6. Pitanja koja su imala da riješe na Kavkazu, srednjoj Aziji i na dalekom istoku ostala su za 19. stoljeće ona ista, koja su bila i prije.

Na sjevero-zapadu cilj je bio u glavnom postignut, Finska je bila osvojena. Granica prema Švedskoj (prema memorandumu, koji je general Kuropatkin predao caru 1900.) bila je „suviše vještačka"; ona je za nas (Rusiju) nezgodna, jer ona zatvara Finsku od Sjevernog ledenog mora. Položaj stvari na tom dijelu naše granice ne može se smatrati zasad kao ispravan".

Što se zapada tiče, Kuropatkin karakteriše ishode ruske politike ovako:

„Na zapadu je prisajedinjenje carevine Poljske istina povećalo naše zemljište, ali je jedan dio naših državnih granica u nepovoljnom položaju, da od Pruske i Austrije bude s dvije strane obuhvaćen. To je bila posljedica sjedinjenja Njemačke i političkih prilika srednje Evrope. U isto su vrijeme pogreške naše spoljne politike potpomogle stvaranje jake njemačke države. Te su pogreške dale Galiciju, tu čisto rusku zemlju, Austriji i pustile su toj državi, da na Balkanskom poluostrvu zauzme položaj, koji u 18. stoljeću nikako nije imala".

Napredak je prema Turskoj na jugu bio neznatan, ali je za to bilo proširenje na Kavkazu i cijeloj srednjoj Aziji vrlo veliko.

A sad, na završetku, zadaci 20. stoljeća. Oni se mogu lako izvesti iz onog što je bilo prije. Opasnost — po Kuropatkinu — koja je postala iz ujedinjenja Njemačke za Rusiju na zapadu morala je biti otklonjena. Turska se morala konačno oboriti, Balkan staviti pod rusku vladavinu, Crno more (kao nekad Kaspijsko) stvoriti kao domaće more. Sve ovo, što je Kuropatkin bio još 1900. god. označio, imalo se postići svjetskim ratom, — a to s tim prije, što je Rusija zbog japanskog rata morala za svagda napustiti misao o proširenju u istočnoj Aziji.

Da su se ratni ciljevi Rusije doista pridržavali onih, koje je označio Kuropatkin, o tome imamo dokaza i u drugoj, možda mnogo važnijoj ličnosti: u sadanjem ministru spoljnih poslova, duhovnoj glavi revolucije, Pavlu Miljukovu. U skoro izašlom godišnjaku „Riječi" za 1916. god., objavljuje on ovaj svoj program:

Njemačka ustupa budućoj Poljskoj jedan dio Šlezije, Poznanjske, ušće Visle i južnu polovinu istočne Pruske. Austro-Ugarska ustupa budućoj Poljskoj zapadnu Galiciju i jedan dio austrijske Šlezije; Rumunija dobija Erdelj i rumunjski dio Bukovine; Hrvatska, Slavonija, Bosna, Srbija, Crna Gora i Hercegovina obrazovaće ili „Jugoslovensku državu" ili zasebne države. Ali im je bezuslovno potreban što širi izlaz na Jadransko more; s toga Srbija mora dobiti južni dio Dalmacije. Češka treba da bude samostalna; ali kako je Češka sa svih strana okružena neprijateljskim predjelima, to se namjerava stvaranje spojnog hodnika od 100 kilometara širine i 200 kilometara dužine izmedju Češke i buduće Jugoslovenske države, da se tako stvori veza Češke s Jadranskim morem. — Carigrad i Dardaneli imaju pripasti Rusiji; Jermenska se mora osloboditi od Turske i mora dobiti izlaz na Crno more; Cilicia i Sirija dolaze pod uticajnu sferu Francuske; Palestina će pripasti ili Francuskoj ili će biti medjunarodna; Egipat, Arapska i Mezopotamija doći će pod Englesku. Zapadna obala Male Azije, koja je trebala pripasti Grčkoj da je pristala uz sile četvornog sporazuma, pripašće Italiji.

Dotle Miljukov. Iz svega ovog vidimo, da nema nikakve razlike izmedju carističkog i demokratskog imperijalizma, šta više, da je posljednji još oštriji. Sve jedno je, ruski general ili kadetski revolucijoni ministar; putevi ruskog imperijalizma ostaju isti, i mi ćemo dobro učiniti, budemo li tu činjenicu imali uvijek pred očima.

Važnu izjavu holandijskog ratnog ministra.

Kb. Haag, 31. marta.

U odgovoru na intepelaciju o podjeljenju odsustva radnicima, rekao je ratni ministar: **Držim za svoju dužnost javiti komori, kako u ovaj čas sveopšti položaj nije takove prirode, da bi dopuštao olakšice u podjeljivanju odsustva.**

časti, a u isto vreme da se svadja sa susednim stolom, sa šusterima koji mu isto tako ne ostaju dužni i odvraćaju mu duplo više. Kada ne može sa njima šusterima i ostalima da izidje na kraj tek se čuje kako se okreće gazdi, kafedžiji:

— Tako ja peglam! A što ti gazda Jovo? Šta ti veliš?

— Ništčo, ništčo! Usimi gazda...

— A „ništčo, ništčo"?! Sada „ništčo". Ništčo sada kada ja peglam, a pre moj ti gazda Jova sa gospodom. Sa Gustavom kasapinom, pa sa njime čak i na kolima se vozi. Jest, ali na Gustava puno prstenja na rukama, pa puni džepovi kutija od finih cigareta, a Gustav priredjuje ručkove, večere, plaća, časti, a ja, mi, kao da ne plaćamo, kao da džabe pijemo...

— Ama ko ti kaže da ne plaćaš bre bratko! Otpoče ga umirivati jer vide da će Jovanča otpočeti onako klot da iskaljuje svoj nakupljeni ted i da se sveti za svu onu svoju mirnoću i povučenost dok se sa nami „gospodom" nije upoznao i sprijateljio. I da mu se kao udobrovolji, sa gotovom cigarom poče mu prilaziti i nuditi ga i sa još mekšijim, umiljatijim glasom da ga utišava:

— Ko ti kaže da ne plaćaš? Plaćaš bratko te još kako? Eto vina imaš! Neka ti donesu još, koliko sakaš! I pi koliko hoćeš, neka ti je slatko! Ali se brzo od njega okrenu i jednu čupavu, obrasle kose i brade i raspojasanu priliku poče odgurivati od Jovančetova stola.

— Ti tamo da sedaš, poče ovoga goniti, da na drugom kraju kafane sedne.

— A što brate moj lijepi? Ču se kako onaj češući se laktovima i oblaporno pogledjujući za Jovančetov sto, protestuje.

— Kako šta? Sasvim već izišavši iz takta planu kafedžija. Znaš dobro, kada sedneš za njegovim stolom da te grdi i psuje i onda neću da zbog tebe još veću larmu imam po kafani.

— Crnogorac! Ču se zapovednički glas Jovančetov. — Tamo, za drugim astalom da sediš i da piješ za moj račun. Ja plaćam... Ali za mojim astalom da ne sedaš. Jer ko si ti i što si ti bre! Jedan običan taljigaš i ništa više. Ni ti, niti iko za moj mali prst niste, a kamo li za mojim astalom da sedite. Jer ko ste vi bre i šta ste?! (a to se već na sve ostale u kafani odnosilo). Jedni obični dundjeri, šusteri, toljigasi... Ili testeru pod pazuhu uzmete ili čekić u ruke pa gotov zanat. Ovamo sinko! Ovamo, cimerman da budeš, pa da moraš računati svaku dasku, svaki crep... More eh! I onda ga već niko ne zadrža više. Otpoče tu svoju grdnju i nipodaštavanje svih ostalih zanata, profesija sem njegovoga, cimermanskoga.

*

U nedelju, posle podne, gotovo pred mrak svratih tamo, kod Žiče. Jedva se progurah kroz pune stolove gostiju i sedoh do one pregrade koja je odvajala tobož salu od kafane a u kojoj je, sali, kafedžija držao iseckana drva, kiseo kupus, paprike i druga „mezeta". Odmah za mojim astalom dodje i sam kafedžija, gazda Jovan. Ali nekako umorna, namrštena, čisto bolna lica. I sedajući na stolici po svome običaju, prvo podvivši jednu nogu ispod sebe i onda ruku sa muštiklom i zapaljenom cigaretom naslanjujući je na porub astala, gotovo turoono, mračno mi reče:

— Će go zatvaram kafanata. Će vraćam dozvolata i koncesija natrag. Ne može se više ovako?

— Šta zar još oni? Upitah ga u smehu znajući na koga cilja.

— Još! Nikako se ne smiruju.

— Pa odavna je prošlo od kako su bili u Novi Sad i tamo se pobratimili.

— More sad nešto drugo izmislili. Stefot lončar hoće da pravi sebi neko odelo. Pa našao nekoga šnajdera, a i šnajder isto kao oni i eno od sinoć se jednako pogadjaju za cenu.

— Ama od kuda im tolikl novac! Počeli se ja iščudjavati.

— Kako od kuda im parite? Čisto uvredjeno preseče me kafedžija.

— Ako ti nemaš, ja nemam (i to „ja nemam" tako naglasi, da je to trebala biti kao neka opomena na moje već malo veće račune i veresije, koje sam kod njega već počeo praktcirati). A oni, Stefot lončar, Jovanča cimerman ne da ih imaju parite, nego kao da ih prave toliko ih imaju. Eto sam Jovančata priča kako na krov Šećerne Fabrike koji pokriva, samo na njemu zaraditi deset hiljada i više kruna. A Stefot lončarot, šta on radi? Uzme zemlju, a zemlje vidiš, hvala Bogu, koliko hoćeš, pa to umesi, ispeče i onda na pijacata svako lonče dve krune, tri krune...

Ne slušajući kafedžiju počeh da zagledam po kafani i pogledom da tražim Stefu lončara. Zaista ga primetih kako u ćošku, do samih vrata sedi sa još jednim koji je sigurno bio taj njegov šnajder. Njegovo „lalinsko" prečansko lice sa natučenim mekim šeširom, sa gustim, crnim, rastresenim brkovima na krezubim mu ustima blaženo, srećno se je smešilo. I čim spazi da ga posmatram, da bi se kao opravdao što ga još tu, kako sam ga pre podne ostavio, nalazim, diže se, i još dobro držeći se, pridje mome stolu i poče mi pokazivati jedno parče štofa.

— G. Dobro (ma da smo dva i tri meseca zajedno nikako da mi pravo ime zapamti). Jeli da će od ovoga biti jedan lep par odela, pravi „salon ajncug". Samo skupo brate. Mnogo mi ište. Ište 150 kruna a ja mu dajem 140 i nikako da se pogodimo.

— Pa vi bre Štefot od sinoć i danas 50 i više kruna popiste samo zbog tih 10 kruna. Nego Stefo, domaćin si čovek, brate, i dosta brate! — Poče ga savetovati kafedžija.

— Ja sigurno mi deca plaču! Veselo, u smehu poče mu odgovarati Stefo.

— A gdje ti je Jovanča, pobratim? Upitah Stefu.

— A posvadjasmo se! I onda se poče pravdati: — A i nemože, g. Dobro, sa njime čovek. Mnogo grdi brate, mnogo viče. I sada ne znam kuda ode. Ali će ipak doći! Veselo govoreći sam sebi ode za svojim astalom i kod svoga šnajdera.

— Ode! Zamišljeno nastavi da se žali kafedžija. Tek u neko doba seti se za kuću. Uze litar vina i tobož odnese kući da da ženi i deci. Ali mučno da je kući otišao! I kao da da neku potvrdu za to svoje mišljenje poče kroz prozore kafane i vrata da gleda na polju, na ulici i tamo kao da nešto zaista spazi, jer iznenada okrenu sa ulice glavu i čisto klonulo, ubiveno samo jeknu:

— Eto ga!

Prvo na spoljnim vratima na ulazu kafanskom, pa onim drugim, na federima vratima zaista se pojavi on, Jovanča. Šešira natučena do ispod uveta, duga, koščata i namrštena bleda lica. Pantalone, koje su jutros bile ispeglane, sada isprelomljene. Ne zakopčana prsluka, bez kragne, belila se preko celog gornjeg dela košulja na njemu. Stefa lončar i kao hoteći da izbegne, da ga ovaj ne spazi, poče se grčiti i praviti što manjim na svojoj stolici i u onom ćošku. Ali Jovanče to kao da vide, pa pravo odmah sproći Stefinog stola sede i odmah se ču od njega pretnja Stefi.

— Pa tako ti pobratime, a? Sada Jovanča ne valja ti! Sada ti je šnajder dobar!... Nego ko si ti opet. Jedan običan lončar i ništa više. Ni ti, ni tvoj šnajder... Ali brzo prekinu jer spazi kako ga sa drugoga astala. Ljuba šuster poče s osmehom u očima, znajući unapred šta će ovaj govoriti, poče gledati i posmatrati. — Ti Ljubo da se ne smeješ! Prekinu ga besno. — Ti nekome drugome da se smeješ, jer i ti bre ko si...

— Otac, hoću li Jovančetu još vina dati! Tiho, poverljivo poče ovamo kod mene da pita Nikolča oca i da pokazuje na Jovanču koji već beše ispružio ruku ka kelneraju da mu Nikolča donese i utrapi u ruku staklo sa vinom.

Kafedžija poče brzo da puši, da se mršti. Znak da se rešava. Da ga odbije, da mu neda više piće, on zbog toga neće iz kafane izići, a biće još i gore. Počeće onda njega kafedžiju da grdi. A što je najgore odmah će početi onu njegovu, t. j. njihovu zajedničku istoriju, kako su zajedno nosili crep, cigle i vukli kolica. Zato se reši i reče sinu:

— Daj mu neka pije i neka pukne! I nemogući više da izdrži, ali da nebi morao pored njega da prodje i ovaj ga opaziti, ne kroz kelneraj, nego ovamo, kroz one tobož sale diže se i iz svoje sopstvene kafane ode i izgubi se na ulicu.

Borbe u Mačedoniji.

Neuspjeh sporazumnih četa kod Bitolja.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina").

Malmö, 31. marta.

Prema pouzdanim pariškim vijestima, koje su ovamo stigle, dosadanji uspjeh desetodnevne borbe kod Bitolja izazvao je u Parisu veliko razočarenje. Glavni cilj Sarrailove ofenzive: osiguranje veze sa Valonom i Talijanima nije postignut, u prkos strahovitih žrtava, koje su u tim borbama pale. U Parisu se računa gubitak vojske četvornog sporazuma sa 40.000 mrtvih i ranjenih.

Amerika i središnje vlasti.

Pred novu seriju kongresa.

Kb. Amsterdam, 31. marta.

Po jednom ovdašnjem listu izvještava „Times" iz Washingtona, da nesigurnost položaja hrabri pacifiste. Oni pretrpavaju članove kongresa brošurama svake vrste i navaljuju na bijelu kuću raznim zahtjevima. U oči serije kongresa očekuje se veličajna izjava, kojom će prilikom Bryan govoriti.

Američka savjetovanja.

Kb. New-York, 31. marta.

Državni tajnik je otpočeo niz savjetovanja s demokratama i republikancima zbog planova za iduću sesiju. Misli se, da ne će imati nikakvog utjecaja na položaj Nijemaca u Americi ta okolnost, što američka vlada ne će da obnovi ugovore, sklopljene u svoje vrijeme s Pruskom. Vojni ministar Baker izjavio je, da vlada predlaže vrlo liberalno držanje prema Nijemcima, koji žive u Americi, sve i da su ovi pripadnici njemačke vojske. Baker je izrično rekao, da svi stranci, koji žive u Sjedinjenim Državama, mogu biti potpuno sigurni, da im se ne će ništa desiti, ako se ne ogriješe o zakon. Lending je izjavio, da nije donijet još nikakav zaključak o koracima, koje bi valjalo preduzeti za ukidanje ugovora s Njemačkom, ali je dodao, da je to predmet za savjetovanja u kongresu. U ministarstvu vojnom izjavljeno je, da je saziv narodne garde samo mjera opreznosti.

Borbe na zapadu.

Njemački manevar povlačenja na zapadnom frontu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Basel, 31. marta.

Londonski brzojav „Secola" javlja, da se neprekidno poboljšava položaj povučenih Nijemaca, jer se približuju svojem teškom topništvu, dokle su Francuzi i Englezi mogli da za sobom dovlače samo lako topništvo.

Dopisnik „Daily Telegrapha" javlja sa zapadnog fronta, da će vojnička popravka francuskih prijedjela, koje su Nijemci napustili, stajati saveznike najmanje dvije milijarde maraka.

Njemačka i Amerika.

Wilsonove namjere.

Kb. Milano, 31. marta.

Prema „Corriere della Sera" javlja „Daily Telegraph" iz New-Yorka, da je ministarski savjet u „bijeloj kući" raspravljao o mjerama, po kojima bi Amerika mogla zajednički raditi sa silama četvornog sporazuma. Ministar finansije je predložio, da se četvornom sporazumu učini zajam od 1 milijarde franaka i da se poveća američka industrijska potpora pod neposrednom upravom vlade. Drugi ministri su predložili temeljnu borbu protivu podmornica i nepremeno odašiljanje 10.000 vojnika redovne vojske u Francusku, najzad da se uvede obavezna vojna služba. Izgleda da je Wilson svim tim prijedlozima načelno naklonjen. Govori se, da će Francuska zaključiti u Americi zajam od 1½ milijarde franaka po tečaju od 99. Isto se tako govori, da Rusija i Engleska vode pregovore o zajmu u Americi.

Engleska i kolonije.

Engleski donji dom.

Rasprava o vojnoj dužnosti.

Kb. Rotterdam, 31. marta.

Iz Londona javljaju: O sjednici donjeg doma, u kojoj je Bonar Law označio nove ustanove o vojnoj dužnosti apsolutno potrebnima, premda priznaje njihovu oštrinu, donosi „Rottendamsche Courant" ove pojedinosti: Asquith se izjavio protiv ponovnog pregleda jednog milijuna nesposobnika pošto će oni i opet biti proglašeni nesposobnima. — Bonar Law je odgovorio, da će se zauzeti kod vojne vlasti kako nijedan nesposobnjak ne će biti proglašen sposobnim i obrnuto. No ponovna je pregledba potrebna, budući da je nužna doknada onih 100.000 ljudi, koji su otpali, a koji su potrebni za onu jačinu vojske, kakva je stavljena u izgled za ovogodišnju proljetnu ofenzivu već u avgustu prošle godine. — Asquith je zatražio, da donji dom poslije uskrsa, ako pronađje za uputno, u tajnoj sjednici raspravi pitanje o potrebi vojnika i brodarskoj zapremini. — Bonar Law se tome nije protivio.

Engleski gubitci.

Kb. Amsterdam, 31. marta.

Engleska listina gubitaka od 23. i 24. ov. mj. donosi imena od 119 časnika i 2077 vojnika.

Gradnja novih brodova.

Kb. London, 31. marta.

Od strane vlade izvješten je donji dom, da se 50 brodova za englesku trgovačku mornaricu nalaze u gradnji. Predvidja se gradnja od ukupno 180 brodova, ali se još ne može reći, kad će biti gotovi. Trupovi brodova još nijesu dovršeni.

Najnovije brzojavne vijesti.

Enver-paša u Beču.

Kb. Beč, 31. marta.

U čast turskog ratnog ministra Enver-paše dao je danas o podne nadvojvoda Maksimilijan doručak, kojemu su prisustvovali osim vojničkih funkcijonara u pratnji Enver-paše, ministar rata Krobatin, austrijski ministar za zemaljsku obranu Georgi, poslanik Pallavicini i general Poniakowski.

Dogadjaji u Španjolskoj.

Kb. Madrid, 31. marta.

(Havasova vijest.) U ministarskom savjetu podnio je ministarski predsjednik Romanones kralju pritužbe radničkih izaslanstava i izvjesne protivmjere vlade. Jedna je skupština radničkih predstavnika zaključila generalni štrajk, da — kako se u odnosnom manifestu veli — time primora vodeće krugove na temeline promjene postojećega sistema. Vlada će i dalje preduzimati potrebne mjere protiv poskupljenja živežnih namirnica i protiv radničke krize. Vlada će se pobrinuti za uzdržanje mira te ne će trpjeti nikakvih priprema za generalni štrajk.

Argentina zabranila izvoz pšenice i brašna.

Kb. Amsterdam, 31. marta.

Reuterov ured ustanovljuje, da se zabrana izvoza žita iz Argentine, odnosi samo na pšenicu i pšenično brašno.

Grad i okolica.

Dobrotvorna nedjelja: Šesti dan.

Sinoć su se oprostili s nama bečki umjetnici „Literaturom" od Artura Schnitzlera i „Predvečerjem" od Otta Eisenschitza. Obje ove fine i literarne aktovke izvedene su vrlo dobro, a osobito su se istakle gospodje Lauterböck i Bonné, te gospoda Tiller i Mordo. Publika nije škrtarila pljeskom zaslužnim umjetnicima, koji će nam ostati u ugodnoj uspomeni. Posebno je iznenadio t. zv. „Šareni dio" slnočnje večeri, naime raznolike pjevačke i šaljive tačke (aktuelni „kupleti"). Tu su pojedine pače i nuzgredne sile bečkih gostiju došle do pravog izražaja, te svojom temperamentnom izvedbom učinile, da je to posljednjo veče brzo i ugodno prošlo. Umjetnicima, koji su uložili toliko truda, da nas tako ugodno pozabave, neka bude i s naše strane izrečena blagodarnost.

Ljekarsko veče.

Danas u 5 sati po podne održaće se u c. i k. pričuvnoj bolnici „Brčko", pod predsjedništvom šefa saniteta nadliječnika I. raz. Dr. J. Lochbihlera, deseta sjednica. Admiralski nadliječnik, dvorski savjetnik profesor Dr. pl. Eiselsberg držaće predavanje „o kolanju krvi i zarazi puščane rane". Pozivaju se časnici i činovnici, kao i njihova rodbina da ovoj sjednici prisustvuju.

Traže se radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih pošiljaka potrebno je, da se jave gospodinu dr. Voji Veljkoviću, predsjedniku opštine grada Beograda:

1. Dragiša Lapčević, bivši narodni poslanik; i
2. Naka Alić, iz Aleksinca.

U slučaju da se nalaze u unutrašnjosti, potrebno je da pošalju svoju tačnu adresu.

Šaljivo veče (Gschnass-Abend) dobrotvorne nedjelje za udovice i siročad.

Zbog tehničkih poteškoća ne će se obdržavati za danas zakazano šaljivo veče („Gschnass"-Abend) u prostorijama mjesne etapne menaže. Ovo će se veče prirediti drugom zgodom.

Da se javi opštini.

Tajništvu opštine grada Beograda potrebno je, da se javi radi izvjesnog hitnog i važnog saopštenja zastupnik Dragutina Sabca, koji ima u vlasnosti kuću u Gospodar Jovanovoj ulici broj 65.

Pomoć za april.

Priznanice za pomoć izdavaće se počevši od danas 1. aprila samo prije podne od 8 do 11 sati, o čemu se zainteresovanima skreće pažnja. Pomoć na blagajni carsko i kraljevskog zapovjedništva mosne brane i grada Beograda izdavaće se odmah istoga dana prije podne, po prijemu priznanice.

Priznanice za pomoć za mjesec april izdavaće se od sutra 2. aprila samo do broja 600.

Skreće se pažnja i ovom prilikom, da je kako prilikom prijema priznanice, tako i prilikom prijema same pomoći na blagajni c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, potrebno imati uza se redarstvenu („žutu") legitimaciju, radi ustanovljenja indentičnosti.

Rad opštinske ambulante

Ambulanta opštine grada Beograda, počevši od 1. aprila tek. godine, radiće svakoga dana cijelo prije podne od 8 do 11 sati, kada se gradjanstvo u potrebnom slučaju može obratiti za ljekarsku pomoć.

Zaboravljene legitimacije za petrolej

U prodavnici petroleja u Braće Nedića ulici broj 25, prilikom nabavke petroleja za prošli mjesec, zaboravila su izvjesna lica legitimacije za petrolej.

Ovim se pozivaju, da uzmu svoje legitimacije radi svoje dalje upotrijebe slijedeći vlasnici legitimacija:

1. Anastasija Jovanović, sa stanom u Požarevačkoj ulici broj 19;
2. Martin Baki, sa stanom u Zadrugarskoj ulici broj 25;
3. Natalija Velikić, sa stanom u Čuburskom Potoku;
4. Angelina Golemović, sa stanom u Požarevačkoj ulici broj 19;
5. Jelena Kalik, sa stanom u Pivarskoj ulici broj 48 i
6. Josif Peštelj, sa stanom u Čučuk Staninoj ulici broj 4.

Beogradski orfeum.

Da se udovolji želji publike, obdržavaće se u buduće svake nedjelje i praznika u 3 sata poslije podne predstave za gradjanstvo sa veličajnim, novim senzacijonalnim rasporedom.

Izgubljeno — nadjeno.

29. ov. mj. nadjena je kod beogradske željezničke stanice jedna bilježnica („notes") sa policijskom prijavnicom, koja glasi na ime Živan Marinković, Vladetina ul. 6, predata je c. i k. komandi policije, gdje je vlasnik može podići.

29. ov. mj. izgubila je gospodja Ana Kubaša, sa stanom na Obilićevom Vencu dvije legitimacije za kupovanje putera (maslaca), i to na Velikom Trgu ili u njegovoj blizini. Ko nadje, neka izvoli predati.

Izvještaj prijavnog odjelenja za 31. marta.

Prijavljeno 107, odjavljeno 48, preseljeno 60; u hotelima prijavljeno 109, odjavljeno 99, ostalo u hotelima 243 putnika.

Jedan milijun kruna sa jednom jedinom srećkom

možete dobiti, ako pomno pročitate u našem današnjem broju priloženi prospekt Banke Kronfeld d. d. u Zagrebu, te odmah naručite onu srećku, koja stoji u ovom prospektu kraj vašeg rodjendana ili imendana.

U toku idućih šest mjeseci isplatiće se pod državnom kontrolom za zgoditke 14 milijuna i 459.000 kruna. Svaka druga srećka dobitak je. Prvo vučenje već 13. i 14. idućeg mjeseca. Sve naručbine nka se šalju što prije banci Kronfeld d. d. u Zagreb.

Zvanične objave.

OBJAVA.

Prema §-u 1. naredbe vrhovnog zapovjednika vojske od 10. aprila 1916., Zbor. V. U. br. 10, stavljena je pod prisilnu upravu tvrtka Braća Jakovljević & Janković, sa sjedištem u Beogradu, Knez Mihajlova ulica br. 26. — Za prisilnog upravnika postavljen je Eduard Laufer.

Stupanje na snagu: 29. marta 1917.

Upravno odjelenje c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, kao okružno zapovjedništvo.

Br. 71.—1917.

OGLAS.

U spornoj stvari Riste Petrovića protiv Mihaila Cocovića iz Gjurava, za koga se ne zna gdje sad boravi, zbog kruna 300.— i sporednih taksa postavlja se tuženome za kuratora Miljko Baković iz Gjurava. Mihailo Cocović poziva se dakle, da dodje lično na pretres 20. aprila 1917. ili da za tu raspravu označi svoga zastupnika, jer će se inače obaviti rasprava s označenim kuratorom.

Prijepolje, 20. marta 1917.

Sud c. i k. okružnog zapovjedništva u Prijepolju, odjelenje za gradjanske sporove.

Besplatna proljetnja povrća i besplatne proljetnje salate.

Ima nekoliko vrsta besplatnog poljskog povrća, koje seoski svijet u raznim krajevima Srbije rado jede kao čorbasto jelo — varivo slično kao spanać, a ta povrća varošanima su manje poznata i u varošima malo su upotrebljavana za hranu ili se za njih više zna po čuvenju, po imenu. Medjutim danas u trećoj godini nezapamćenog rata, vrijedno je sada na početku proljeća malo više o tome progovoriti, te da se po mogućstvu oskudni proljetni jelovnik poveća.

Ima sedam vrsta toga poljskog povrća, koja se u raznim krajevima Srbije jede skuvano kao varivo, odnosno kao umakac, a to su: 1.) lišće mlade koprive, 2.) lišće divlje zelene lobode, 3.) lišće pepeljuge, 4.) mladi strukovi stira (mesnate stabljike zajedno s lišćem), 5) lišće poljskog zelja, 6) lišće od konjstaka srodne biljke poljskom zelju i 7) lišće crnog sleza (za sarmu).

Osim ovih nekoliko vrsta besplatnog povrća ima još i četiri besplatne poljske salate, a to su: 1.) maslačkova salata od svježeg maslačkovog lišća, 2.) sitna poljska salata od male vrlo granate biljčice sa lopatičastim lišćem, 3) salata od sočnog lišća kreculje ili endivije, biljke koja je vrlo srodna ženetrgi ili vodopiji, što raste kraj puteva i 4.) salata od mladih strukova čička zajedno s lišćem i korjenom.

U ovom članku biće riječi samo o povrću od koprivinog lišća i o maslačkovoj salati, jer toga dvoga sada ima u veliko.

Povrće od lišća mlade koprive.

Više manje je poznato i varošanima, da se lišće mlade koprive, i velike koprive i sitne koprive, može skuvano jesti kao i spanać. Lišće koprivino je vrlo zdrava hrana. Pored ostalih sastojaka, koje se uopšte nalaze u povrću u lišću koprivinom ima i malo gvoždja, a gvoždje je važan sastojak krvi. Ima svijeta u Srbiji, koji mnogo više cijeni umokac od koprivinog lišća, nego umokac od spanaća. Izvjesno biće i zato što u žarcima koprivinog lišća ima mravlje kiseline, koja prijatno draži grlo i želudac. Lišće koprivino se onako isto spravlja za umokac kao i spanać. A može se i na drugi način spraviti: da se, pošto se koprivino lišće malo kuvalo dodaje postepeno pomalo brašna, pa da se brašno dobro umuti za varjačom ili još bolje kakvim rakljastim drvetom, zvanim džurkalom, kako ovu najprostiju brkljaču zovu u sjevero-istočnom kraju Srbije, pa će umokac biti još ukusniji. — Lišće od mlade koprive već je dobro za branje, a inače ga još za dugo, za čitav mjesec dana, i sve će bolje biti za ovu svrhu.

Salata od svježeg maslačkovog lišća

Maslačka ili mlječa ima tako reći svuda i on cvjeta čim se okopni snijeg, pa sve jednako dok drugi ne padne, što znači da ove maslačkove salate ima preko cijelog proljeća i ljeta, pa čak i u jesen. Ova besplatna maslačkova salata poznata je u Beogradu i drugim varošima pod imenom francuska i talijanska salata, medjutim ona se rado jede u Austriji, Njemačkoj i drugim zemljama. U Srbiji pak ova je maslačkova salata poznata više po čuvenju nego li iz iskustva. Maslačak je dosta poznat kao česta biljka, ali ipak zbog raznih mjesnih njegovih imena, a i da bi se ova veoma ukusna salata više odomaćila i kod varoškog i kod seoskog svijeta, potrebno je da opišemo maslačak bliže, da bi se tačno znalo, o kojoj je biljci riječ.

Maslačak ima valjkast dubok korjen, dugačko prizemno lišće složeno je u kitu. Lišće je po obodu testerasto, stabljika je bezlisna i na vrhu se svršuje velikim žutim cvijetom, koji je sastavljen iz mnogo sitnih cvjetica. Pošto maslac precvjeta, iz svakog cvjetića postaje zrnast plod, tako zvana orašica sa pernicom. Ove divne pernice na vrhu maslačkove stabljike grade lijepu, bijelu, perjastu kugliju, koju najmanji vjetar razduva i malo peraste orašice nadaleko raznese. I djeca radi zabave duvaju u maslačkove perjaste kugle. Cijela biljka a osobito šuplja stabljika sadrži mliječni sok i otuda so maslačak još zovu mlječ, mlječić, mlječac, mlječnjak, mljekačt, a i samo ime maslačak gotovo to isto kazuje.

Maslačak je već dovoljno izrastao, da se njegova salata može sada brati. Samo opet da pomenemo da je maslačkova salata samo od svježeg lišća veoma ukusna. Najposlije vrijedno je spomenuti, da maslačkova salata ima malo gorčine i ta gorčina dobro djeluje na stomak. Te gorčine ima još više u korjenu i zato je maslačkov korjen ljekovit.

Na završetku još jedna važna napomena. U Njemačkoj se maslačkovo lišće dvojako upotrebljava: kao zdrava jevtina salata, kako je ovdje opisano i kao odlično povrće kao u Srbiji mlado koprivino lišće.

Prema tome maslačak je dvojako korisna biljka, što se može upotrijebiti i kao veoma ukusna salata i kao izvrsno povrće.

Ml. Sp—č.

Narodna privreda.

Prošlogodišnji bilans američkog čeličnog trusta.

Bilans američkog čeličnog trusta pokazuje ogromni prirast u dobitku. Taj prirast nadmašuje čak i rezultate najviše konjukture od 1913. god. i to u silnoj mjeri. Takova dobit, kao što je pokazuje ovogodišnji bilans, nije uopšte još nikad na svijetu postignuta.

Odnosni brzojav iz New-Yorka glasi:

Iz godišnjeg bilansa, koji je objelodanilo za prošlu godinu društvo „United States Steel Corporation", razabire se, da je prodja dostigla visinu od 1,234.474.000 dolara. 1915. god. ta je prodja iznosila 726,684.000 dolara; 1914. god. pak bila je još manja: 553,415.000 dolara; 1913. god. bila je naprotiv veća no 1914. i 1915. god., t. j.: 796,894.000 dolara, a 1912. god. samo za koje 50 milijuna manja nego 1913. god., t. j.: 745,503.000 dolara.

Kad se odbiju svi fabrični troškovi, ostaje od prošle godine čitav dobitak u iznosu od 342,979.000 dolara. 1915. god. taj je dobitak iznosio 140,250.000 dolara; 1914. god. samo 81,650.000 dolara; 1913. god. naprotiv više nego 1914. i 1915. t. j. 147,167.000 dolara; 1912. god. čitav je dobitak bio doduše manji nego 1915. god., ali veći nego 1914. god. t. j.: 108,175.000 dolara.

Što se tiče „čistog dobitka", taj je 1916. godine iznosio 294,027.000 dolara; 1915. god. bio je od samih 97,658.000 dolara; 1914. g. još manji, t. j. 46,520.000 dolara; 1913. godine veći nego 1914. i 1915., t. j. 105,321.000 dolara, a 1912. g. manji nego 1915., ali veći nego 1914. g., t. j. 77,843.000 dolara.

Višak u 1916. god. iznosi 201,836.000 dolara; 1915. god. on je iznosio 44,260.000 dolara, a 1914. god. imalo je društvo manjak od 16,972.000 dolara; naprotiv 1913. god. imalo je višak gotovo ravan manjku od 1914. god., t. j.: 15,582.000 golara. 1912. god. očitujo takodjer višak, i ako manji, t. j.: 3,605.000 dolara.

Razne vijesti.

Kojom brzinom Amerika gradi brodove.

Evo nekoliko primjera:

U pet mjeseci i pet dana izgradjen je jedan parobrod od 3000 tona, sposoban prevoziti 9400 tona teške robe. Taj je parobrod sav od željeza i čelika. Drugi je jedan parobrod izgradjen čak u tri mjeseca i četiri dana. Parobrod teži 2400 tona, a može da prevozi 9700 tona teške robe. Jedan je vladin parobrod od 4500 tona, sposoban prevoziti 12.750 tona teške robe, izgradjen u pet mjeseci i pol. Dva parobroda, svaki težak 3300 tona, a svaki sposoban da prevozi 10.200 tona teške robe, izgradjena su u tri mjeseca i tri dana.

No takav rekordni rad u brodogradnji ne vidja se samo u Americi, već i u Japanu, osobito u posljednje vrijeme. Od svih japanskih škvera ističe se na tome polju naročito „Osaka Iron Works" u Osaki. To je brodogradilište izgradilo nekoliko prevoznih parobroda na dva boja, sposobnih prevoziti 5260 tona robe, a teških željezom i čelikom 1270 tona, u tri mjeseca dana s kljuna do krme.

Naravski, drugo je pitanje, koliko će dugo i uopšte hoće li ti parobrodi u praksi vrijediti, ako uopšte taj američki „rekord" nije prosti bluff.

S. L.

Posljednje brzojavne vijesti.

Poraz Francuza sjevero-zapadno od Soissons-a.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 31. marta.

Protekla je povoljno za nas jedna bitka sa Englezima kod Henin-sur-Cochelle jugo-istočno od Arrasa. Kod navale na uzvisinu kod Vregnin-a sjevero-zapadno od Soissonsa pretrpjeli su Francuzi težak krvavi poraz.

Na istočnom bojištu kod jugovine nikakvih važnijih dogadjaja.

Poziv na pretplatu!

Od 1. aprila otpočinje nova mjesečna kao i tromjesečna pretplata!

Umoljavamo, da istu **blagovremeno** obnovite, da u dostavljanju naših novina ne bi nastalo prekidanje.

Pri obnavljanju pletplate, upozoruje se na nove cijene koje su slijedeće:

Pretplata:

	za mjesec	za tromjesečje
u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa za bojnu i etapnu poštu . . .	K 2·—	K 6·—
u Beogradu sa dostavom u kuću	„ 2·50	„ 7·50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji . . .	K 2·60	K 7·80
u ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije	K 3·—	K 9·—
u Inostranstvu	„ 4·50	„ 13·50

Kod plaćanja imade se **tačna** adresa **čitko** navesti.

Kod **preselivanja** a naročito kod promjene poljne pošte, nužno je, da se osim tačne **nove adrese** takodje i predjašnja adresa navede.

Administracija „BEOGRADSKIH NOVINA"
Et. Pošta Beograd.

Iz današnje Srbije.

REORGANIZACIJA ZDRAVSTVA.

Piše stožerni liječnik izv. sl. Dr. Milan Figatner, zamjenik glavara zdravstva c. i kr. vojne glavne gubernije u Srbiji.

IV.

Naredbama c. i kr. vojne glavne gubernije u Srbiji uređeno je u suglasju s postojećim zakonima na skroz modernoj podlozi liječenje i besplatno podjeljivanje lijekova siromašnima, ljekarničko pitanje, izvršivanje obrta s drogama, postupak s otrovima i drogama, koje sadržavaju otrov, naputak za primalje, naputak za mrtvozornike te mjere za suzbijanje zaraznih bolesti.

Sve te pripreme na zdravstvenom polju nagradila je osobito u epidemiološkom pravcu vrijedna činjenica, da je broj zaraznih bolesti u području vojne glavne gubernije u Srbiji već u prvoj godini okupacije postao napadno manji.

Za vrijeme okupacije Srbije postojeća epidemija kolere ugušena je energičnim protumjerama već u prvom mjesecu osnivanja vojne uprave. U mjesecu ožujku (martu) 1916. god. u Kosovskoj Mitrovici — prije pripojenja toga okruga c. i kr. vojnoj generalnoj guberniji u Srbiji — epidemija pjegave groznice (69 slučajeva), kojoj provenienciju moramo tražiti u Crnoj Gori, Novompazaru i južnim djelovima Ibar-doline, bila je po vojnicima i ratnim zarobljenicima prenesena u Beograd (u 45 slučajeva). Po pripojenju triju albanskih okruga na 15. ožujka (marta) god. 1916. ta je epidemija strogim protumjerama zaustavljena, te već koncem travnja (aprila) i ugušena. Izuzevši epidemiju pjegave groznice, koja je izbila početkom svibnja (maja) u okružnoj kaznioni u Čačku pedeset i tri slučaja!, a bila prenesena iz Kosovske Mitrovice, pojavila se pjegava groznica tek sporadički u više kotara na području vojne gubernije. Obzirom na tok bolesti i smrtne slučajeve može se epidemija u Čačku uzeti, da je bila blaga. Koncem lipnja (juna) bila je i ugušena.

Pojava boginja, trbušne pošaline (tifa), srdobolje i povratne groznice kretala se unutra umjerenih granica i po prilici podjednako razdijeljeno po čitavom području vojne gubernije. Tek je u Beogradu u kolovozu (avgustu) i rujnu (septembru) bio broj oboljenja na trbušnj pošalini (tifa) nešto veći, — i to isključivo samo u ciganskom predjelu i na periferiji grada. Kako je bakteriološka pretraga pokazala, nije zaraza došla užitkom vode, nego po svoj prilici životnim namirnicama (jelom).

Akutni exanthemi, ospice, skrlet, difterija i „crvena ruža" dolazili su tek u pojedinim slučajevima.

Češće pojavljivanje malarije zbog hydrografičkih odnošaja u Srbiji uzrok je naredbi o suzbijanju malarije i kukaca. U ugroženim krajevima (Morava-dolina, Ibar-dolina, nizina Mačve, Drine i Save) davalo se smještenim četama profilaktički chinin, kao i sredstva za suzbijanje kukaca. Uspjeh profilakse bio je povodjan osobito gdje se savjesno provodila. Većina oboljelih slučaja bila su recidivi od prošle dvije godine. Novooboljenja su rapidno prestala u rujnu (septembru). Najvećma se javljala tertiana, a svi su slučajevi ozdravili. „Malaria tropica" nije se pojavljivala.

Što se tiče oboljenja gradjanskog stanovništva na tuberkulozi, to su i absolutni brojevi oboljenja kao i procenat smtnih slučajeva veoma veliki. Pošto u tom pogledu ne dolazi u obzir prenapučenost, to su tome krive nehigijenske stanbene prilike — skupno stanovanje više osoba u jednoj sobi, spavanje na podu i t. d. — kao i neprimjerena čistoća; a i oslabljenje nakon velike epidemije pjegave groznice u god. 1915. kao i obolenja uslijed bježanja prije zauzeća u velike su potpomogli raširivanju tuberkuloze. Da se toj pošasti stane na put, izdavane su i raširivane popularno sastavljene opomene najširim slojevima stanovništva i četama, a i zdravstveni odbori su upozoreni na veliko značenje tih opomena.

Za suzbijanje spolnih bolesti odredjen je strogi nadzor kako u gradovima tako i u pokrajini veoma raširene javne i tajne prostitucije kao i prisilno bolničko liječenje oboljelih, a za čete je zapovjedjen česti liječnički pregled i upotreba profilaktičkih sredstava, koja su u tu svrhu smještena na prikladnom mjestu u momčadskim prostorijama. Neprestano rastući broj spolnih bolesti bio je uzrok tako pooštrenim naredbama.

Okružni liječnici javljaju nedjeljno c. i kr. vojnoj glavnoj guberniji potanko, koje su zarazne bolesti nastupile — pismeno i prema potrebi brzojavnim i telefonskim putem. Sveukupni se izvještaj nedjeljnog stanja o zaraznim bolestima šalje orijentacije radi svima okružnim zapovjedništvima.

Donje skrižaljke pokazuju stanje zaraznih bolesti u c. i kr. vojnoj glavnoj guberniji u Srbiji u studenu (novembru) god. 1916.

Kako se iz ovoga vidi, mogu se zdravstvene prilike, koje u vojnoj guberniji vladaju (ne uzevši u obzir kulturan rad), te koju su u epidemiološkom pogledu od velikog znamenovanja i za zdravstvene prilike u monarkiji, označiti kao osobito povoljne.

Požrtvovani trud liječnika, koji na području vojne gubernije rade te koji su već u prvoj godini okupacije pokazali tako lijepe plodove, stoji dostojno uz bok radu njihovih drugova na bojnom polju. Mora se također istaknuti, a ne frazom smatrati, da su se ovi lijepi uspjesi postigli po svjesnoj susretljivosti — često i po inicijativi — vojnih lica, koja stoje na čelu vojne gubernije.

„Principiis obsta, sero medicina paratur,
Cum mala per longas convaluere moras".

Okrug, kotar bolnica i t. d.	Pjegava grozница: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Pjegava groznica — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Povratna groznica: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Povratna groznica — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Povratna groznica — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Trbušna pošalina (tif): ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Trbušna pošalina (tif) — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Trbušna pošalina (tif) — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Trbušna pošalina (tif) — Za vrijeme prijave: umro (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Srdobolja ili griža: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Srdobolja ili griža — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Srdobolja ili griža — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Srdobolja ili griža — Za vrijeme prijave: umro (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Boginje: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Boginje — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Boginje — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Boginje — Za vrijeme prijave: umro (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Malarija: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Malarija — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Malarija — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Malarija: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)
Grad-Beograd	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 21	. . 11	. . 23	. . 3	. . 6*	. . 2	. . 6	. . 2	. . 1	. . 5*	. . .	. . .	. . .	. . 1	. . .	1*
Okrug Beograd-okolica	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 2	. . .	. . 2	. . .	. . .	. . .	. . 3	. . 3	. . .	. . .	. . .
„ Čačak	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 2	. . .	. . 1	. . 1	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .
„ Gornji Milanovac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. 2 .	. . .	. . .	. . .	. 2 .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .
„ Kragujevac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	4 1 .	2 . 4	4 . 3	. . .	2 1 1	4 . .	1 . 1	5 . 1	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .
„ Kruševac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	3 . 2	2 . 2	5 . 3	. . 1	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .
„ Mitrovica	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	12 2 4	6 1 2	10 1 5	2 . .	6 2 1	1 . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	1 . .	4 3 3	1 3 24
„ Novipazar	. . .	. . .	. 1 1	. 1 .	. 1 1	. 1 .	2 . 2	4 . .	. . 2	1 . .	5 . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. 9 .	1 5 11
„ Prijepolje	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	1 . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	1 . .	2 . .
„ Šmederevo	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	1 1 5	. . 4	. . 1	. . 1	1 1 7	1 . .	. . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	. . .	. . .	2 . .	. . .	11 11 7
„ Šabac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. 2 .	. . .	. 1 .	. 1 .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	1 1 2	8 . 1
„ Užice	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. 4 .	. . 4	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	1 . .	1 . .
„ Valjevo	. . .	. . .	. . .	1 . .	1 . .	. . .	6 7 1	1 1 .	2 5 1	1 . .	4 3 .	1 . .	. . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	22 16 1
C. i k. pričuvna bolnica „Brčko" u Beogradu	. . .	. . .	4 1 .	. . .	2 1 .	2 . .	7 3 .	3 3 .	5 . .	. . .	5 6 .	8 2 .	3 . 1	6 1 1	2 . .	3 1 .	1 . .	. . .	. . .	1 . .	47 10 4
C. i k. pričuvna bolnica „II. Brünn" u Beogradu	. . .	. . .	1 . .	9 . .	. . .	10 . .	. 1 .	. . 1	. 1 1	. . .	. . .	1 . .	1 . .	2 . .	. . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	1 . .	75 17 2
C. i k. epidemička bolnica u Beogradu	1** . .	1 . .	. . .	. . .	. . .	6 . .	1 . .	1 . .	. . .	6 - .	4 . .	. . .	. . .	. . .	4 . .	3 . .	2 . .	. . .	1 . .	4 . .	1 . .
	1 . .	1 . .	5 2 1	10 1 .	3 2 1	12 1 .	42 19 37	19 5 24	27 8 40	5 1 6	29 15 15	20 2 4	5 . 12	14 1 10	3 . 1	8 1 5	5 . .	5 . 3	1 . 3	1 . .	8 . .	177 86 17	86 114 66	186 135 72	77 65 11
Ostaje u području c. i k. glavne gubernije	1	1	8	11	6	13	98	48	75	12	59	26	17	25	4	14	5	8	4	1	8	280	266	393	153

* U c. i k. epidem. bolnici u Beogradu.
** Već rekonvalescent (turski vojnik).

Okrug, kotar bolnica i t. d.	Skrlet: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Skrlet — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Skrlet — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Skrlet: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Difterija: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Difterija — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Difterija — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Difterija — Za vrijeme prijave: umro (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Difterija: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Ospice — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Ospice — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Ospice: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Kapavac (triper): ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Kapavac — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Kapavac — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Kapavac: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Meki čankir: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Meki čankir — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Meki čankir — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Meki čankir: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Syphilis: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Syphilis — Za vrijeme prijave: obolio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Syphilis — Za vrijeme prijave: ozdravio (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Syphilis — Za vrijeme prijave: umro (vojnik / zarobljenik / gradjanin)	Syphilis: ostao (vojnik / zarobljenik / gradjanin)
Grad-Beograd	. . 1	. . 3	. . 1	. . 3*	. . 5	. . 15	. . 15	. . .	. . 5*	. . 1	. . 1	. . .	. . 204	. . 109	. . 153	. . 160	. . 1	. . .	. . .	1	. . .	. . 102	. — 22	. . 50	. . .	. . .	9 74
Okrug Beograd-okolica	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 6	. . 4	. . 2	. . .	. . .	. . 1	. . .	. . 2	. . 2	. . 4	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 2	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 2
„ Čačak	. . 2	. . 6	. . 2	. . 5	. . 6	. . 41	. . 34	. . 12	. . 1	. . .	. . .	. . .	32 1 40	19 . 26	37 1 23	14 . 43	1 . .	. . .	10 . 1	7 . .	. . .	4 . 1	22 . 24	15 . 17	12 . 8	. . .	25 . 33
„ Grn.-Milanovac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 4	. . 2	. . .	. . 2	. . .	. . .	. . .	4 1 9	8 1 7	8 2 8	4 . 8	1 1 .	. . .	. . .	1 1 .	. . .	. . .	6 1 9	4 2 8	5 . 12	. . .	5 8 5
„ Kragujevac	. . 1	2 . 4	1 . 4	1 . 1	. . 1	. . 15	. . 10	. . 3	. . 3	2 . .	1 . .	1 . .	42 . .	23 1 2	48 . .	17 1 2	10 . .	8 . .	9 . .	9 . .	. . .	24 . .	25 . 1	17 . .	. . .	. . .	32 . 1
„ Kruševac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 14	. . 9	. . .	. . 5	. . .	. . .	. . .	5 8 12	11 1 8	12 8 6	4 1 14	6 . 8	2 1 1	8 1 .	. . 4	4 . 8	8 . 8	6 . 5	. . .	1 . 6
„ Mitrovica	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	4 . 1	5 . 1	4 . 2	5 . .	1 . .	3 . .	2 . .	2 . .	8 . .	4 . .	8 . .	. . .	4 . .	. . .	. . .
„ Novipazar	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 5	. . 3	. . 1	. . 1	. . .	. . .	. . .	. . 6	13 . 6	12 . 7	1 . 5	. . .	4 . .	8 . .	1 . .	. . .	. . 1	2 . 4	2 . 1	. . .	. . .	. . 4
„ Prijepolje	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 1	1 . .	1 . .	. . .	. . .	. . 1
„ Šmederevo	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 4	. . 21	. . 18	. . 2	. . 5	. . .	. . .	. . .	1 . 48	6 1 28	4 1 30	3 . 46	. . .	. . .	. . .	. . .	14 . 28	8 . 16	16 . 17	. . .	6 . 27
„ Šabac	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. 1 15	. . 21	. 1 25	. . 11	. . 2	. . 7	. . 7	. . 2	. . 21	. . 11	. . 19	. . .	. . .	. . 13
„ Užice	. . .	. . 1	. . .	. . 1	. . 2	. . 4	. . 4	. . 2	. . .	. . .	. . .	. . .	7 . 6	10 . 10	8 . 8	9 . 8	2 . 2	9 . 2	7 . .	4 . 4	3 . 11	1 . 7	2 . 9	. . .	1 2 .	. . .	. . 8
„ Valjevo	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . 1	. . 1	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	12 . 1	20 5 1	11 . 2	21 5 .	8 1 .	8 . .	7 1 .	9 . .	2 2 .	12 . .	2 . .	. . .	12 2 .	. . .	. . .
C. i k. pričuvna bolnica „Brčko" u Beogradu	1 . .	. . .	1 . .	. . .	1 . .	. . .	1 . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	42 20 1	31 5 .	21 6 .	52 9 1	1 . .	3 . .	. . .	4 . .	46 14 2	26 1 .	19 4 .	. . .	53 11 2	. . .	. . .
C. i k. pričuvna bolnica „II. Brünn" u Beogradu	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	55 34 .	110 15 .	132 11 .	42 38 .	10 2 .	32 2 .	29 1 .	13 8 .	29 7 .	58 3 .	57 5 .	. . .	30 5 .	. . .	. . .
C. i k. epidemička bolnica u Beogradu	. . .	1 . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .
	1 . 4	3 . 13	2 . 7	2 — 10	1 . 18	. . 121	1 . 101	. . 22	. . 22	2 . 2	1 . 2	1 . .	204 50 145	205 29 121	297 25 268	172 54 209	40 4 8	79 3 11	73 4 8	46 3 11	158 24 209	158 6 89	147 9 121	. . 1	170 21 170	. . .	. . .
Ostaje u području c. i k. glavne gubernije	5	16	9	12	19	126	101	22	22	4	3	1	599	515	590	524	52	93	85	60	391	254	277	1	367		

* U gradjanskoj bolnici u Beogradu.
** U c. i k. epidemičkoj bolnici u Beogradu.

Beograd, 30. novembra 1916.

KORESPONDENCIJA.

Petru Popoviću, sveštenику i **Miki Miljuškoviću**, Ženeva. Mole vas moji Rašeyčani, da ili na moju adresu a preko „Beogradskih Novina" izvjestite što prije o životu ovih njihovih vojnika: Stanislav Todorović-Gajić, komordžija pri štabu 15 puka, 2. poziv. Živadin Savić, provijant kolona 15. puka, 2. poziv. Miladin Milovanović, posljednja klasa regruta. Čedomir Sinić, narednik 6. prekobrojnog puka. Stanimir Gajić, 2 pionerska četa timočke divizije, 1. poziv. Živojin Miletić, 1. četa, 1. bataljun, 15. puk, 1. poziv. Milan Pavlović, posljednja klasa regruta. Živan Milošević, 8. puk, 2. poziv. Živojin Dinić, 4. četa, 3. bataljun, 14. puk, 1. poziv. Miladin Dinić, posljednja klasa regruta. Ljubisav Pantić, 1. četa, 1. bataljun, 15. puk, 3. poziv Vasilije Vlajić, 20. puk, 1. poziv. Miladin Radivojević, mitraljesko odjeljenje timočke divizije konjice, 1. poziv. Svetomir Radivojević, komorski depo drinske divizije. Dragomir Jovanović, 2. poljska bolnica timočke divizije, 1. poziv. Stojan Mihailović, 2. poljska bolnica timočke divizije, 1. poziv. Otac Vasa dobio jedno izvješće o njemu i Dragi. Stanoje Gajić, 4. telegrafsko odjeljenje. Dragomir Jovanović, 13. kadrovski puk. Stojadin Mitrović, medičnar, 3. zavojište. Njegove karte iz decembra primljene. Odgovoreno mu pismom preko g. Mike Mitrovića. Surka i Kedža pozdravljaju za, da im pošalje fotografiju i javi gdje je Lenin muž Dragutin. Svetislav Ilić, 1. četa, 3. bataljun, 14. puk, 2. poziv. Božin Ilić, posljednja klasa regruta. Živadin Matić, komordžija 4. haubička baterija, gradskog artiljerijskog puka. Mihailo Petrović, posljednja klasa regruta. Živojin Marjanović, 1. četa, 1. bataljun, 13. puk, 2. poziv. Rista Jovanović, štab 3. armije. Molim poradite, da sa ženom (Dragom) primimo platu ili novčanu pomoć preko odbora Crvenog Krsta u Kruševcu, jer smo u oskudici sa pet članova porodice. Pozdrav od vašeg Živadina Mitrovića, učitelja. A 2375-8

MIHAILU ČOLIĆU, Ženeva. — Molim, izvjestite Novaka Novakovića, vojnika dopunske baterije, poljskog artiljerijskog puka, dunavske divizije, I. poziva: da sam njegove karte primio, da smo svi kući zdravo i dobro, neka izvesti Mitra i Blagoja. Ako što zna za Bogosava Sinića iz Okloca, neka javi. Desimir je zdravo. Stanimir je kod kuće. Vama blagodari na uslugi Obren Novaković iz Jalovika, Užice.

LJUBOMIRU RAJIĆU, profesoru, Ženeva. — Najučtivije vas molim, da me najbrži u putem izvestite, ako vam je moguće o mome sinu Jovanu O. Cirkoviću iz Čajetine i Velimiru Stojanoviću iz Mačkata, koji su kao regruti za vreme evakuacije odstupili. Ništa do danas o istima nismo čuli, teško smo zabrinuti. Isto tako izvjestite me o Vladimiru Stojanoviću, IV. puk, I. poziva i Dragoljubu Radoviću, učeniku gimnazije iz Kragujevca, sin počiv. Jevte učitelja. O svima me izvestite, jesu li živi ili ne. Unapred vam blagodarim. Vukosav Ćirković Milić Raković, učitelj, Čajetina, Užice.

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, izvestite me, jesu li živi: Vitomir Vuksanović, podnarednik IV. čete, IV. dobrovoljačkog bataljuna; Vitor Gligorijević, podnarednik profijant kolone, IV. odjeljenja, drinske divizije, II. poziva; Bogosav Saveljić, vojnik III. baterije, poljskog artiljerijskog puka, I. poziva, drinske divizije; Milorad Saveljić, vojnik IV. čete, III. bataljuna, V. puka, II. poziva, drinske divizije i Mihailo Ranković, kaplar II. baterije, I. diviziona, poljskog artiljerijskog puka, drinske divizije, svi iz opštine dubske. Kod kuće su im svi živi i zdravi. Nadam se, da čete mi izveštaj poslati. Poštuje vas Milutin Kremić, trgovac, Užice. A. 2354—8

MIHAILU ŠKORIĆU, Ženeva. — Molim vas, da budete tako dobri, da dostavite ovaj oglas Živku Gavrilovića, trgovcu iz Miloševca, da nas izvjesti za: Dušana Gavrilovića, regruta iz Deslića; Marka Mirovića i Dragomira Gačevića iz Dvorišta, kod kuće su im svi živi i zdravi, neka se jave u što kraćem roku i što češće. Primite moju zahvalnost. Živka pozdravljaju: Dušan Aćimović i Milivoj Mirović, opština Deslić, Šabac. A. 2381—8

JOVANU RPEMOVIĆU, Ženeva. — Za Svetu Jovanovića, kapetana I. klase. — Dragi žete! Molim te, izvjesti moga Mišu, da smo kod kuće svi zdravo kao Dragutin i Milan, pomogni ga u novcu, izvjesti Milana Dj. Tadića, da su kod kuće svi zdravo i neka se javi. Pozdrav svima. Bula i Milica Tadića iz Dlača, Ljubovija. A. 2382—8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za potpukovnika Lazara Maksimovića. Sa batom sam zdrava. O tebi češće dobijam izveštaje da si zdrav. Novac dobila sam u tri puta. Pre mesec dana izveštena sam, da si mi ponovno novac poslao. Molim te šalji mi uredno veće sume, a redje. Šalji na moju adresu u Sjenicu. Da li si dobio moje pismo preko Sterija Bodi? Što mi ne odgovaraš šta da radim. Majka i Jelena zdrave su. Tebe pozdravljaju i volu tvoji, Bata i Soja Maksimovićka, Senica. A. 2383-8

Jakov Vučićević, podnarednik iz Mlanče, iz opštine Mlanačke, sreza studeničkog, kao komesar pri kombinovanoj šumadijskoj diviziji, I. poziva, otišao je sa srpskom vojskom, i ni do danas mi se nije javio. Moli se svaki onaj, ko bi ma šta o gornjem znao, da me izvesti, na šta ću biti večito zahvalan, Kosta Dragićević, opština Mlanačka, okrug Čačak. A. 2384-8

Momir Vasiljević, iz sela i opštine Mlanačke, sreza studeničkog, redov pri intendantskom vozu I. poziva, šumadijske divizije, od kako je otišao sa srpskom vojskom, od tada mi se nikako ne javlja, niti sam ma šta čuo za istog. S toga učtivo molim svakoga onoga, ko bi ma šta o prednjem znao, da me izvesti, našta ću mu biti zahvalan. Kosta Dragićević iz Mlanče. A. 2384-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Najljubaznije vas molim, da me izvestite za moga brata Djordja Atanackovića, vojnika drinske municione kolone, I. odeljenja, I. poziva, preko „Beogradskih Novina". — Unapred vam blagodari, Anka Atanackovićeva, učiteljica, Beogradska ulica 24. — Šabac. A. 2387-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim da me izvestite za moga muža Kostu Pavlovića, vojnog blagajnika, da se sa decom nalazim u Kosovskoj Mitrovici zdrava sam sa decom. Novac neka odmah pošalje. Blagodari, Mileva Pavlović, ulica Numan Efendija broj 2. Kosovska Mitrovica. A. 2388-8

Drugomir Konjević, Užice.

Andri Stanišu, Ženeva. Čula sam, da je moj sin Mihajlo Petrović, vojnik 4. kadrovskog puka poginuo. Molim vas izvjestite me, da li je to istina ili ne. Biću vam unaprijed zahvalna. Kruna Petrović, Užice. Kj. 245

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Jovanu Karajičiću, kapetanu, Krf. Zdravo smo svi kod kuće Karte preko Milovana Rakića primila sam. Izvjesti me, da li je sigurno Mitar Arsenijević umro. Izvjesti me za ova lica: Krsta Šopalovića i Aleksija, Ljubomir Nikačević, Dragolje i Miloje Gorašć, Jakov Šopalović, Milan Prijević, Momčilo Stanimirović, Lazar Vuković, Tihomir Tamburić, Nikola Stojanović, Miša Karajičić, Ljubomir Tamburić. Ivan je živ. Familije svija ovih lica zdravo su. Pozdrav od Milovana Rakića, tvoja Stanija Karajičić, Užice. Kj. 247

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj i dostavu: Milenko Lazić, pitomac vojno tehničkog zavoda, a rasporedjen pri I. armiji, kao pukovski majstor. Mika i Mica zdravi. Za izvješće blagodarim. Todor Jovanović, Primorska 13, Beograd. 29653—8

STEVI AĆIMOVIĆU, advokatu, Hotel Terminus, Ženeva. — Prema vašem oglasu, slobodni smo umoliti vas, da podejstvujete, da nam se od naših penzija šalje, koliko je moguće, jer ni do danas ništa ne dobismo i ako smo se više puta obraćali za pomoć preko novina i kartama. Sad se opet na vas obraćamo, jer smo u oskudici: Sreten Dragović i Persida Dragovićka, učitelji u penziji, Trnska 8 i za Jovanku Stefanovićku i Katarinu Milićevićevu, činovničke penzije, Poštanska 17, Beograd. 29654—8

DRAGOLJUBU MARKOVIĆU, Pension M-mes Ciatelin, Avenue du Mail 25, Geneve — Suisse. — Molim vas prijatelju, javite Aci i ocu Djoki, da sam ja došla sa Djokicom u Gornji Milanovac i da sam u velikoj brizi što se Aca nikako ne javlja, takodje ako možete da nas izvjestite, za oca Božu Radovanovića, koji je bio na Bastiji — Korsika i tri mjeseca se nije javio. Otac Boža i Aca neka nam šalju novaca, jer smo u oskudici. Mnogo vam blagodari i pozdravlaj prija Mica Bračinac, Gornji Milanovac. 29656—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Poštovani gospodine! Najučtivije vas molim, da me, ako vam je ikako moguće, za moga muža Svetozara Nikolića, narednika XVIII. puka, IV. bataljuna, IV. čete, dunavske divizije, I. poziva, da li je živ i zdrav. Unaprijed blagodarna Natalija Nikolić, Grocka, No. kuće 389, okrug beogradski. 29658—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Poštovani gospodine! Najučtivije vas molim, da me izvjestite o mome mužu Milivoju Smiljaniću, redovu III. telegrafskog odjeljenja, II. armije, I. poziva i sinu Žiki, koji je zajedno sa njim otišao. Unaprijed blagodarna Ljubica Smiljanić, No. kuće 409, Grocka, okrug beogradski. 29659—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Poštovani gospodine! Najučtivije vas molim, da me, ako vam je ikako moguće, izvjestite za moga muža Iliju Nikolića, podnarednika kombinovane divizije, II. čete, III. poziva, da li je živ i zdrav. Unaprijed blagodarna Ljubica Nikolić, Grocka, No. kuće 228, okrug beogradski. 29660—8

Dragi Vlast. Nikolića, Paračin. Mila Draga! Tvoju kartu dobili smo. Od Koke i Vlastimira, dobili smo skoro karte, u kojima javljaju, da su zdravi, zato te izveštavamo, da ne brineš, a mi ćemo Koki pisati, da nam piše češće, i mi ćemo tebi javljati. Mi smo zdravi, što i tebi sa decom želimo. Primi pozdrav od nas, decu ljubimo. Tvoja Draga. Mila Draga, Ljupče i Vero! Primila sam vaše pismo, oglas Vlaji odmah šaljem, ja sam vam bezbroj puta pisala, ali vidim, da ne dobijate. Mi smo svi zdravi, javljajte se česće. Ranije sam primila tvoju i Verinu kartu, neka mi piše moj mili Ljuban. Ja primam mesečno pomoć. Sve vas grli i ljubi vaša Cana Milošević, Beograd, Slavujska 54. 29664-8

BORI DJURIĆU, Ženeva. — Za Vlastimira D. Nikolića, pukov., pošta broj 80. — Pročitala sam tvoju kartu. Novac preko g. Müncha primila sam, drugo ništa. Od Matića na zajam na priznnice u tri puta hiljadu dinara primila sam. Ne šalji više nego kao što si javio, izdaj svakog mjeseca gospodinu Aci Münchu, a on neka javlja redovno ovdje njegovoj braći, da meni izdadu. Javljaj se češće oglasom preko „Beogradskih Novina". Cana je u Beogradu. Ja sam sa djecom zdrava. Tebe i Koku ljubimo i grlimo. Gica, Ljubče i Vera Nikolić, Fabrika Stakla broj 9, Paračin. 29665—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas, dostavite odmah ovaj oglas Dragoljubu Joviću, tehničaru, djaku-podnarednika, broj pošte 999: Mili naš Beja! pročitali smo tvoj oglas, svuda smo tražili našeg milog Vojkušu, čim dobijemo izvještaj, javićemo ti. Kartom javljaš, da je zarobljen. Jesi li dobio zvaničan izvještaj? Javi nam ovo odmah. Molimo Boga da izvještaj o premilom Vojkoši bude povoljan. Javljaj se što češće, time ćeš jedino našu tugu ublažiti. Svi te ljube i mnogo vole, najviše tvoja mama Leposava Jović, Nepričava, Ub. 29668—8

Aćimu Jovanoviću, Geneve. Primite veliku blagodarnost za izveštaj o mojoj braći Živoradu i Miloradu Popoviću iz Stepanja. Izvestite ih, da smo svi zdravi i da nam se što češće javljaju. S poštovanjem, Draginja Popović, Stepanje, Ub. 29669-8

Stojanu udovi Radojka Dobričića iz Šuvajica, srez golubački, okrug požarevački. Živko je zdrav, pita za majku i moli, da mu odgovori preko gospodje Spase Stojanovićke, Poslanička ulica 20. Beograd. 29672-8

Aci Diniću, Ženeva. Molim vas obavestite me o mome mužu Lazaru Laziću, artiljerijskom potpukovniku dunavske divizije, zetu Savi Kozarcu i braći Milošu, Dragutinu i Svetoliku Grabovcu, a njima dostavite, da smo svi zdravi, i da se češće javljaju, jer smo u brizi. Pozdravite ih. Vami blagodari, Roksanda Lazića, — Paračin. 29675-8

Gospodja Ljubica Mihailovićka, učiteljica iz Drugovca, da se javi Lazi Konstantinoviću, trgovcu iz Smedereva, radi prijema novca. 29671-8

Milovanu Lazarevići, Ženeva. Molim vas saznajte i ovim putem izvjestite me, da li su živi i zdravi niže imenovani iz Mirosavljaca i to: Dragutin Maksinović, provijant kolona, 7. puka, 1. poziva; Blagoje Jakovljević, 3. četa, 3. bataljon, 7. puk, 3. poziv; Dragomir Marić, 2. divizijon dunavskog artiljerijskog puka, 2. poziva; Dragutin Ivković, konjanik 2. poziva; Dragutin Janković, konjanik, 2. poziva; Dragutin Ilić, 1 četa 3. bataljon, 7, puk, 1 poziv; Radosav Radanović i Djuradj Ranković, municijono odjeljenje, 7. puka, 2. poziva; Radosav Filipović i Rajko Radovanović, 2. divizijon dunavskog artiljerijskog puka, 2. poziva; Tadija Sarić, Jovan Maksinović i Trifun Radojević, artiljerci 1. poziva; Dušan Stanić, bojna komora, 7. puka i Mijailo A. Stevanović, 2. divizijon haubičkog puka, 1. poziva, koji je u početku mjeseca decembra 1915. godine otišao iz Podgorice za Skadar i dalje kao komordžija invalidskog odjeljenja, ministarstva vojnog. Porodice imenovanih obveznika žive su i zdrave i brinu za njima i očekuju izvještaj o njima. Vama unaprijed blagodare Ljubomir Savić, delovodja opštine Mirosaljačke, Lazarevac. 29678-8

Danilu Herkaloviću, načelniku u penziji, Ženeva. Tvoje karte dobila sam, iz kojih vidim, da si zdrav sa Julom. Seja i Milan su kod mene. Zdravi smo kao i ostali. Pisali smo tri karte. Pozdrav tebi i Juli od sviju. Vole vas vaša Mila Velimirović babica, Kruševac. 29680-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas izvestite Petra Lazarevića iz Svileuve, okrug šabački, da su mu sestra Tomanija i zet Proka sa decom zdravo, a tako isto i njihovi u Svileuvi. Njega i Jocu pozdravljaju svi ukućani i rodbina, a najviše sestra, Tomanija Nešić, Skela, — Obrenovac. 29690-8

Mališi Atanackoviću i Miši Trifunoviću, Ženeva. Molim vas, opterećena sam decom a, bez sredstava za život, dejstvujte da novac dobijem što sam primila iz Ženeve ili invalide koju nisam primila za 1915. Molim za izveštaj o mojoj sestri Mariji i zetu mi Jovanu Djordjeviću, ranije činovniku u Beogradu. Zahvalna vam, Zorka O. Tošić, Užice, Ulica II./6. — 29692-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Banhofstrasse 42. Zürich. Molim, da izvolite saznati, je li živ i zdrav Ljubomir Mitrović iz Barajeva, okrug beogradski, koji je se kao komordžija bojne komore 7. puka, I. poz. povukao sa vojskom i ni do danas se nije javio. Njega traži brat Kosta Mitrović, iz Barajeva. 29694-8

Aleksandar Andrejević, sudija, Ženeva. Molim, javite Iliji, da sam novac svega dva puta dobila i izvestila ga. Za ostali novac neka odmah reklamira i meni uredno šalje jer mi je neophodan. Od gospodje Ilić nisam ništa uzela. Da li je dobio našu sliku? Svi smo zdravi i mnogo pozdravljamo Iliju, Lazu i Svetomira. Vas molimo, reklamirajte za mamin novac. — Zahvaljuje, Mica Dr. Mirčića, Kragujevac. 29696-8

Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Lepo te molim, zauzmi se da mi se ispošlje na ime plate invalide bar što god, a koje sam primao na kasi blagajne okruga beogradskog. Takodje molim za izveštaj, da li su u životu, koje traži porodica: Petronije Marković, 3. eskadron, 3. konjički puk, moravske divizije; Svetozar Nikodijević, sanitetsko odeljenje, 4. prekobrojnog puka, dunavske divizije, oba iz Mladenovca beogradskog; Dragutin Milić, iz Mladenovca, telefonsko odeljenje, dunavske divizije; Radojko Burgić, iz Trbunje topličkog narednik 4. čete, 3. bataljuna, 2. prekobrojnog puka, kombinovane divizije. Blagodaran tvoj Svetozar Vučetić, Beograd, Vrtljarska ulica 24. 29702-8

Svetozaru R. Bujoševiću, Universitätsstrasse Nr. 47. Zürich. Oglasom preko „Beogradskih Novina" javite, da li je moj muž Voja Živković živ i zdrav. Primite najveću zahvalnost od nas presrećnih s molbom, da imate i dalje plemenitosti, te da dostavite sledeće na adresu Voji Živkoviću, voskaru: Sa decom doznadoh da si živ. Pojmi Vojo, našu sreću. Dakle javljaj se ako ti je moguće češće, ja sa radnjom radim dobro, ako ti treba novaca uzmi od nekoga, s tim da ja ovde tu sumu deponujem njegovima. Javljaj se, jer mi nemamo nikog više osim tebe. Brat mi je umro. Vole te i ljube tvoji Cana, Pera i Nata Živković, Beograd, Balkanska 42. 29703-8

Jovan Premović, Ženeva. Učtivo vas molim, da me izvestite, da li su živi i zdravi: Živojin Mašić-Prokić i Mihajlo Mašić-Prokić, komordžije 6. puka, I. čete, 1. bataljuna, drinske divizije, 2. poziva, oba iz sela Dublja, srez mačvanski. Do danas se ni jedan nije javio. Čedomir R. Mijatović iz sela Pričinovića mačvanskih. Unapred vam blagodari na dobroti, Dara Terzićeva, Šabac, Policiska ulica 10. 29705-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molimo, da dostavite upravi narodnog pozorišta, da molimo ma za kakvu pomoć kao putujući glumci, jer smo u oskudici, a do sada nismo ništa primili. Ponizni, Andja i Milorad Aćimović, Botanička ulica 12. — Beograd. 29706-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Za Vladimira Mirića. Marko je kod kuće zdravo i svi tvoji. Izvesti se za Milana S. Lonića, regruta iz Šutaca, je li živ i zdrav. Isto i za Petrašinovića, Milutin Nikolić, — Ralanjevci. 29708-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Radovana Lomića. Molim vas, dostavite ovaj oglas Radovanu Lomiću: Radovane! Izvesti me, da li je živ moj sin Lazar Starčević, regrut, za kojega ni do danas nisam ništa čuo. Tvoji su kod kuće svi zdravo. Za učinjenu uslugu ostaje ti zahvalan većito, Marinko Starčević iz Živkovaca, — Gornji Milanovac. 29709-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim za izvešće, jesu li živi ovi vojnici, koji se do sada nisu javili: Dragutin Bogdanović, komordžija 7. puka, 3. poziva, (da javi za Blagoja Kocića), iz M. Mokrog Luga beogradskog; Milan Petrović, 1. četa, 2. bataljun, 7. puka, 3. poziva, iz Sibnice, pošta Sopot; Grujica Ranković, 8. puk, 2. poziva, regrut; Jovan Milovanović, posljednja odbrana dunavske divizijske konjice, i Radovan Stanojlović, poslednji regrut 7. puka, I. poziva, sva trojica iz Darosave, pošta Lazarevac. Blagodari Ljubomir Janaćković, Dračka ulica 8. Beograd. — 29710-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Lepo vas molim, učinite da i ja dobijem nešto na ime plate. Do danas ništa ne dobih. U novčanoj sam oskudici, a majka mi leži bolesna. Još vas molim izvestite me za moga brata Vojislava Aleksića, vojnika I. puka, 1 .bataljuna, 2. čete, prekomandovan u 4. železničku četu. Rodom je iz Vranje. Do danas ništa ne čusmo o njemu. Blagodari vam, Roksanda Djordjevićeva, učiteljica iz Sv. Nikole, Kralj Aleksandra ulica 106. Beograd. 29712-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, izvestite imenovane oglas pročitali „Beograd. Novine".:

ŽIVKA JAKŠIĆA, žena Radojka izveštava, da su zdravi, pita za Cviju Trišića;

NIKOLU TRIŠIĆA, žena Živana izveštava, da su zdravi, pita za: Cviju Radosavljevića; Mateju Matejića i Živana Rašića;

RAJKA DJORIĆA, žena Zagorka izveštava, da su zdravi, pita za: Svetozara Djorića i Milorada Rankovića;

LJUBOMIRA KOJIĆA, žena Zlata izveštava, da su zdravi, pita za Čedomira Kojića. S poštovanjem: Radojka; Živana; Zagorka i Zlata, selo Vranić, pošta Umka. 29713—8

Lazi Matijeviću, Ženeva. Molim saznajte, pa me ovim putem izvjestite, jesu li živi dole imenovani vojnici:

Iz Ljplja:

Jevrem Matijević, 4. artiljerijski puk, 1. poziv, Gvozden Lavrić, 4. artiljerijski puk, 1. poziv, Matija Laldić, ordonans pri šumadijskoj diviziji, Zdravko i Milutin Laklći, regruti, Božidar Radojević, municiona kolona, 1. poziv šumadijske divizije i Miloje Radojević, 1. minerska četa, 1. poziv šumadijske divizije i Ljubinko Sajić iz Dića.

Iz Jajčića (okrug valjevski):

Vukadin Topalović, Desimir Živanović i Jovan Filipović, 4. četa, 2. bataljun, 14. kadrovski puk, Vojislav Djurdjević, municiona kolona, 2. poziva drinske divizije, Radisav Gajić, 1. četa, 2. bataljun, 5. puk drinske divizije, Miloš Čolić, 3. četa, 4. bataljun, 5. puk, 1. poziv, Dragutin Janković, 5. puk, 1. poziv, Vitomir Apostolović, mitraljesko odjeljenje, 5. puka, 1. poziva, Djuradj i Milutin Ivanovići, 5. puk, Aleksije Ivanović, 3. četa, 2. bataljun, 14 kadrovski puk, Mihajlo Janković, 8. četa graničnih trupa.

Iz Cvetanovca:

Jovan Ž. Paunović i Milovan Danilović, regruti i Zdravko D. Ćirović iz Planinice, regrut. Njih po mogućstvu izvejstite da su im ukućani živi i zdravi. Mnogo vas pozdravlja Novica Matijević iz Ljplja, srez Rudnik, okrug Gor. Milanovac 29716-8

Milovanu Lazareviću, Ženeva, Krf. — Zahvalni smo vam na izveštaju, da je naš sin Miloš živ i zdrav, i molimo vas, da i njega izvestite, da su njegovi ovamo svi živi i zdravi. Isto vas tako molimo, da uzmete na znanje, da moja kćer Damjanka Ilić sa nejakim detetom, čiji je hranitelj poginuo u ratu 1913. žive u oskudici, jer dosudjenu invalidsku potporu ne prima od 1. oktobra 1915. a drugog imanja ni primanja nema. Te da joj se po mogućstvu, neprimljena potpora pošalje. Pozdravlja vas i poštuje, Rad. M. Nedeljković sa porodicom, Baroševac. 29720-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molimo vas, da saznate i ovim putem saopštite nam, da li su zdrava i živa niže označena lica. Do danas nikakvog izveštaja ne dobismo za njih i to: Mihailo Martinović, regrut; Nikola Djurdjević, podnarednik 3. eskadrona, diviziona konjica, I. poziva, dunavske divizije; Milorad Ranković, narednik 4. čete, 1. bataljuna, 4. prekobrojnog puka, I. poziva; Radovan Rajković, regrut; Milutin Damnjanović, redov 4. čete, drugog bataljuna, 7. puka,t rećeg poziva; Dragutin Djordjević, bolničar I. poljska bolnica 7. puka, 2. poziva, dunavske divizije; Dragomir Janković, redov 2. čete, 1. dopunski bataljun, 7. puka, II. poziva; Živomir Jovičić, regrut oslednje partije; Miloje Jeremić komordžija bolničarske čete, dunavske divizije; Milan Jeremić i Čedomir braća, regruti, koji su otišli 1915. godine oktobra meseca. Traži ih familija da se jave preko ovoga lista. Ovo su vojnici svi iz sela Zeoka, srez kolubarski, okrug beogradski, Lazarevac. Blagodari vam za sve, Borivoje Janković, — Zeoke. 29721-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Dostavite mojoj braći Branku Bogdanoviću, muzičaru, sledeće: Draga Braćo! Ne brinite za nas ništa. Mi smo živi zajedno sa Ružom i decom. Radujem se i presretna sam, kad je i Sreta s' tobom. Čuvajte sebe, po mogućstvu javite mi se na adresu Kralja Aleksandra ulica 31, ne na staru. Ljubi vas sestra sa decom i Ružom. Natalija Milićević, Kralja Aleksandra 31 i Simka. Beograd 29728—8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas, da ovaj oglas izvolite dostaviti Dragiću Sajiću, Dragomiru Jankoviću, majoru i Blagoju Bojiću, pošta broj 12: Molim vas izvjestite ih, da smo svi zdravo. Za nas ne brinite, vaše karte dobivamo često. Izvjestite: obveznika Novaka Radovanovića, 4. konjički puk, mitraljesko odjeljenje i njegovog brata Čedomira, da smo kod kuće svi zdravo. Otac Obrad umro. Javljajte se u buduće. Vaše karte dobili smo Izvjestite redova Milovana Markovića i brata Radovana, da smo svi zdravo. Pozdravljaju ih majka, sestra i brat Radoica. Baba je umrla. Milovanova adresa: 1. baterija, 1. divizijon, 3. artiljerijski puk, dunavska divizija. Izvjestite vojnika Svetolika Jeremića, 1. eskadrona, divizijona konjica, 1. poziva dunavske divizije i kaplara Milovana Jeremića stalne drinske vojne bolnice. Javlja vam se vaša familija: vaše karte smo dobili javite se preko ovoga lista. Izvjestite Dragića Djurdjevića, redova 1. četa, 1. bataljon, 7. puka, 1. poziva: Majka i familija je zdravo, kartu smo dobili. Ovo su koji ih izvještavaju svi iz sela Zeoka, sreza kolubarskog, Lazarevac. Vitomira Martinovića, redova 9. bataljona haubičkog puka, njegovi su zdravo. Blagodari vam Borivoje Janković, Zeoke. 29722-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Upitajte brata Nikolu, da li je živ i zdrav moj muž Ilija Nedeljković iz Ripnja, jer mi se odavno nije javio, pa smo u velikoj brizi za njime. Neka pozdravi Iliju, da mi po mogućstvu šalje novaca, jer sam u oskudici. Mi smo u kući svi zdravo. Pozdravljajući vas, blagodarna vam, Katarina J. Nedeljković iz Ripnja. 29724-8

Gospodji Zorki Vlajić, Nr. 12. Rue de Hesse, Geneve. Od kako primismo kartu sa Miškovom slikom, nikakove više vesti ni od koga. Molimo, d ase pored pošte javite i ovim putem. Ova se molba odnosi i na tetke Dragu i Dušana, koje izvesti, da smo im često pisali. Pošalji novac meni i što prije. Pozdravlje svima. Mnogo te ljubi tetka Marica Milićević, Nr. 37. Vrnjačka Banja. 29727-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, imajte dobrotu dostaviti, a po mogućstvu i mene izvjestiti, za moga muža Ljubu Nikića, narednika I. brdske baterije, šumadijske divizije: Dragi Ljubo! Izvještavam te, da sam ja sa Milom i roditeljima zdravo u Jermenovcima. Za tobom smo jednako u brizi, jer nam se vrlo retko javljaš. Sad se nalazim u Beogradu, gde sam došla da pazarim za moju radnju u selu. Mile je porastao i pomaže mi u radnji. Zet i sestra sa djecom živi su i zdravi u Višnjici. Tebe ljube i pozdravljaju tvoji: Emilija i Mile Nikić, Saborna No. 27, Beograd. 29730—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, da me izvjestite za moga sina Ljubomira M. Djordjevića, artiljeristu IV. puka, engleske baterije, je li živ i zdrav. Odgovorite preko „Beogradskih Novina" ili kartom: Milutin Djordjević, ekonom iz Bačevca, okrug beogradski. 29734—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, da dostavite mome mužu Radomiru I. Ikoniću, trupna komora, dunavskog artiljerijskog puka, II. poziva.: Dragi Radomire! Zdravi smo svi, izvesti me preko „Beogradskih Novina" za Tomu i Čedomira, šta je sa njima, Žika Janin kod kuće, Mihajlo umro. Pozdravlja te tvoja Milinka Ikonića iz Bačevca. 29735—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, da dostavite sledeće mome sinu Velimiru Stefanoviću, profijant kolona, drinske divizije, I. poziva, III. odjeljenja: Dragi Velimire! Mi smo svi hvala Bogu živi i zdravi, i za nas ne brini, molio bih te, da nam se češće javljaš, Jelena se nalazi u velikoj brizi, jer se ne javljaš. Radisav Stevanović, Bačevac. 29736—8

ZÜRICHER BUREAU FÜR AUFSUCHUNG DER VERMISSTER. — Za Obrada Pantića, pošta 999. — Dragi brate! primio sam novac i karte. Novac nam je potreban, ako ti je moguće, pošalji istim putem. U buduće šalji novac na moju adresu. U kući svi zdravi. Pozdrav Vladi, Nikoli i tebi. Stan Miloša Velikog 85. Vojislav Pantić. 29739—8

Mihajlo Veljković, pošta broj XII. Ženeva, Rue Muzy 1. Dragi oče! Mi smo svi živi i zdravi. Tvoje karte redovno dobijamo. Molim, javljaj se i u buduće. Izvesti Filipa Stevanovića, da je njegova familija živa i zdrava, i da javi za sinovca Miloja. Sibin Stojilović, da javi za šurake, familija mu je zdrava. Izvesti, da li su živi: Dušan i Gligorije Branković, Milan P. Dimitrijević i sin mu Čedomir, Milan J. Radovanović, Miloš Todorović, Nikodije A. Milićević, Miloš M. Milićević, Stanimir Mitrašinović, Bora V. Djordjević, Vladimir Z. Tanasković, Vladimir M. Jovanović, Nikola Stokić, svi iz Osipaonice i Tanasije Urošević, IV. prekobrojni puk, prvi regruti, iz Skobalja. Familije su im žive i zdrave i molu za izveštaj o njima. Odgovori preko „Beogradskih Novina". Tvoja ćerka Desanka M. Veljkovićeva, Osipaonica. 29742-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. — Molim vas izvestite Dragoljuba Obradovića, redova pri štabu 4. prekobrojnog puka, dunavske divizije, da sam dobila njegovu kartu, da smo svi zdravo i da piše češće. Jovan Lazarević da javi, šta je sa njegovim ocem, njegovu smo kartu dobili i familija mu je zdrava. Bojana Obradović, iz Meljaka. 29743-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim, izvjestite me za moga sina Nikolu Gojkovića, vojnika komore, VII. puka, III. odjeljenja. Kod kuće smo svi zdravi, neka se često javlja. Blagodari vam Svetozar Gojković, Kalidjerica. 29777—8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Molim izvestite Petra Stankovića, redova pri štabu kombinovane divizije, da smo dobili njegovu kartu, da mu je familija zdravo i da za nju ne brine, i da nas izvesti šta je sa Pavlom kolarem — Živanićem, iz Meljaka, a tako isto da javi i za Živka brata i Djordja Pajića. Pita sentra Živanka Obradovića iz Meljaka. 29744-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. — Molim izvestite Milana Lazarevića, redova, 2. čete, 4. bataljuna, 7. puka, I. poziva, da mu je familija dobila izvešće o njegovom zdravlju, i da je familija zdrava, i on da javi zna li što o braći Panti i Čedomiru. Pita za njih majka Savka i snaha Ivana Lazarevića iz Meljaka. 29745-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Po vašem oglasu učtivo vas izveštavam po drugi put, da sam se obratio oglasom na vas. Do danas ne dobih ništa. Zato ponova molim nastanite da mi se što brža novčana pomoć pošalje, jer sam u oskudici. — Novac da mi pošaljete na moju adresu, — Jagodina. Bio sam upravnik pošte Iapovske. Biću vam zahvalan. Miloje Trifunović, Unter-hauptstrasse Nr. 62. Jagodina. 29746-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Pored sve moje molbe, da mi se pošalje pomoć, do danas ne dobih baš ništa. Zato vas molim, poradite da do iste dodjem, jer sam u oskudici sa porodicom. Tasa Kostić, bivši služitelj opštine beogradske, Stiška 52. Beograd. 29750-8

Dr. J. Alkalaju, Rabineru, Via della Geretta 4. Lugano, Schweiz. Najučtivije vas molimo, da nas što pre izvestite, je li istina da je naš otac odnosno suprug Isak J. Kalmić, rezervni kapetan, umro, — kako Zdravko B. Solomon trgovac, iz Lausanne javlja ovde Jakovu S. Alkalaju, sekretaru naše jevrejske opštine? Unapred blagodarni, Regina Isaka J. Kalmića, rodjena Daviče sa decom, Beograd, Rige od Fere ulica 18. 29751-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Učtivo vas molim, da me izvestite, da li je živ i zdrav moj sin i gde se nalazi Dragutin Vučerić, pisar u V. municijonoj koloni, dunavske divizije, I. poziva. Ako je u mogućnosti neka mi pošalje novaca, jer sam u oskudici. Katarina Vučerić, Bitoljska 41. Beograd. 29752-8

Bošku Damnjanoviću, studentu, — Ženeva. Molim vas izvestite zeta Dušana Divljanovića, da smo svi zdravo. Deca vrlo dobro, takodje i brata Božu Vesića, da ne brine za nas ništa, novac uredno dobijamo. Poštuje vas i mnogo pozdravlja, Lepša Vesić, Novi Pazar, Kövesstrasse Nr. 15. 29753-8

Gvozdenu Klajiću, činovniku Državne Štamparije, Ženeva. Primam tvoje izveštaje. Volela bih, da se češće javljaš, ja bih bila spokojna. Mio mi je, da je Ljuba zdrav. Ja sam sad sasvim zdrava, što i tebi želim, pozdravi Ljubu, a tebe ljubi tvoja Ljubica Klajić, Bregovita ulica 30. Beograd. 29754-8

Dragomiru Petroviću, Ženeva, Rue de Plaine 3. II. Dragi Dragomire! Molimo te, javi Bori, da mama više ne prima pomoć, koju je primala. S toga neka nam novac odmah pošalje, jer nam je potreban, a ni sa koje strane ga nemožemo dobiti. Primi pozdrav od nas sviju, mame i Danice Petrović, Kraljice Natalije ulica 94. 29856-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Mihaila Ž. Petrovića. Javlja supruga Zorka, da je sa decom živa i zdrava. A tako isto kum Perine, Branina i sinovca Djoke familije. Tvoj smo oglas dobili. Zorka M. Petrović, Požarevac. 29857-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Dimitriju Ristiću, Solun. Dragi sine Mito! Tvoju kartu primili smo, a i oglas pročitali. Iznenadila nas je vest, da si bio tako dugo bolestan, ali hvala Bogu kad ti je sada bolje. Mi smo svi zdravi, kao i Hristina. Ona ti se javila takodje oglasom, pratila ti je i nekoliko karata. Novac poslati nismo još primili. Lazin oglas takodje smo pročitali. Javi nam, šta je sa njim. Miletom i Hristininim Baiom? Svi te mnogo pozdravljamo. Simka Ristić, Botanička 22. Beograd. 29761-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas lepo, dostavite mome bratu Jovanu Petroviću, računoispitaču glavne kontrole, Solun, sledeće: Mili brate! Tvoje smo ranije karte kao i poslednje dobili. Soja je kod Vele u Čačku. Baba i deda su umrli. Javljali smo ti se nebrojeno puta kartama. Miša se Veli ne javlja nikako. Neka joj se javi i novac pošalje. Ti i Bata ako je moguće, pošaljite nam slike, to će nas jako obradovati. Pazite na svoje zdravlje, a za nas ne brinite. Sve vas volimo i pozdravljamo, Raka, Mama, Mića i Mila Petrovićeva, Beograd, Dubljanska ulica 154. 29766-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Živana Gorunovića, vojnika IV. prekobrojnog puka, I. poziva, dunavske divizije, poštanski broj 92. Tvoju kartu primili smo, kojom nam javljaš, da si živ i zdrav. Mi smo zdravi i živi, što i teoi od Boga želimo. Gledaj te nam se odmah javi i javi nam za Spasoja. Tvoj otac. Blagoje Gorunović, iz sela Barajeva, kotar Beograd. 29769-8

ACI ANDRIJEIVĆU, sudiji, Ženeva. — Najljepše vas molim, da poradite na tome, da mi se pošalje ma kakva pomoć. Unaprijed vam na zauzimanju blagodari Evica Seger, Vrtljarska ul. 98, Beograd. 29780—8

ILIJI MIHAJLOVIĆU, Ženeva. — Izvjestite me za: Milorada Djordjevića, kadrovca, kaplara XIX. puka; Miloša Manojlovića, IV. puk, I. poziva; Petra Manojlovića, V. haubička baterija negotinska; Petra Jelisijevića, XIX. puk, divizione komore i Glišu Andrića, podnarednika II. poljske bolnice, kombinovane divizije. Njihovi su zdravi. Tebi srdačan pozdrav. Prota Djoka Djordjević, Topola. 29776—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Za Miloša Jadžića. — Molim, dostavite mome mužu Milošu Jadžiću, da sam novac primila samo jednu paridju. Za ostalo neka reklamira. Novac neka šalje na istu adresu. Karte njegove redovno primam. Djeca su zdrava. Pozdravlja ga sa djecom Danica Jadžić, Durmitorska ul. br. 12, Beograd. 29779—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Najučtivije vas molim, da poradite kod Uprave Monopola, da dobijem platu moga muža Nikole Pavlovića, pomoćnika špeditera iste uprave. Od mjeseca septembra 1915. do danas nisam ništa primila. U nuždi sam. Unaprijed ostajem zahvalna. Draga Pavlović, Kosmajska broj 9, Beograd. 29781—8

UROŠU LOMOVIĆU, Ženeva. — Stevan Dražović iz sela Brusnice, moli vas, da izvjestite njegovog sina Radosava, V. prekobrojni puk, kombinovane divizije, I. poziva, da su njegovi svi živi i zdravi. Pronađite Iliju Stevanovića, rodova X. puka, I. poziva, koji se do sada nije javio, izvjestite mu majku Milevu Stefanović iz sela Goračkovca. Pozdrav Od Radisava Ružičića, sveštenika iz Gornjeg Milanovca. 29784—8

UROŠU LOMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas, izvjestite Životu Marića, poručnika, X. puka, I. poziva, da je Stanica dobila kartu, Svetolik i sva njegova familija u selu zdrava, neka nas on izvjesti za: Lazara Veskovića; Ranka Tomovića i Jezdimira Pešovića, jesu li živi. Njihovi su svi živi i zdravi u Gornjem Branetiću. Isto tako izvjestite Jevrema Bogosavljevića, podporučnika X. puka, II. poziva, da je njegova familija zdrava, dobila tri karte i mole ga za izvještaj o ostaloj braći. Pozdrav od Miloša Bogosavljevića, selo Mutanj. 29785—8

ACI MILANOVIĆU, Ženeva. — Izvjestite Savu i braću Mariće, da smo dobile dvije karte i novac. Milovan je kod kuće. Svi smo zdravi. Javljajte se češće kartom ili preko „Beogradskih Novina". Pozdravlja vas Milorad Marić, Gornji Milanovac. 29786—8

IVANKI PERE STEFANOVIĆA, Niš, Krunska ul. br. 12. — Primite moje saučešće za vašim dobrim drugom. Kosta mi javlja i žali: naš stari komšija Pera (Bobin tata) umro. Vas, gospodin Lanka i tijecu mnogo pozdravlja Dana K. Vujičića, Obilićev Venac 27, Beograd. 29788—8

SPIRI DIMITRIJEVIĆU, fotografu, Niš. — Kosta vas pozdravlja i javlja, da je Dragiša živ i zdrav. Mi smo dobro. Lina izjavi saučešće gospodji Dragi i gospodji Girički u ime moje. Pozdravlja vas Dana K. Vujičić, Obilićev Venac 27, Beograd. 29789—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Za Ristu Topalovića. — Molim vas, raspitajte se za moju braću: Miloša Veselinovića, podoficira u V. puku, IV. bataljuna, I. čete, II. poziva i Milorada Veselinovića, II. dangležova baterija, I. poziva. Pozdravite i Nikolu Pantinog. Braću pozdravlja mnogo sestra Krstina i ja. Pozdravljaju ih i ljube ruku djeca i žene. Pozdravlja ih strina i ostali ukućani iz obadve kuće. Unaprijed vam blagodarim i ostajem u nadi, da ćete me izvjestiti. S poštovanjem Svetozar J. Veselinović, herihter, Makedonska No. 20, Beograd. 29793—8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas, izvjestite Svetozara Lazića, poručnika: da smo njegov oglas pročitali, kao i izvještaj o mome sinu Lenti. Molimo ga, da nas i u buduće izvještava. Njegova žena Živka je umrla, djeca su dobro u zavodu, novac nisu dobili. Mnogo ga pozdravlja. Djurica Rupić, Jove Ilića No. 29, Beograd. 29800—8

M. TADIĆU, Pension Regina, Ženeva. — Molim vas, da javite Dragutinu, da smo zdravi i da ne brine. Dragutinovo pismo primila sam i odgovorila. Pisala sam mu preko vas i ujke. Pitajte Dragutina, zna li gdje se sad Dragi i kako je sa zdravljem. Kako je Marko i svi naši? neka odmah odgovori o svemu. Penziju Julinu i čika Jocinu neka ispošlje što prije. Neka raspita Rafajla Nešića, VIII. puk, za posilnog Dimitrija Živkovića. Vas najpokornije moli, da odgovorite oglasom Bogdanoviću. Blagodari na dobroti. Anica Dr. Rankovića, advokata. Adresa: Tanasković i Bogdanović, Beograd. 29803—8

DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. — Poštovani kum Radojloviću! Molim, da me izvjestite o niže navedenim licima. Nisu se javili od novembra 1916. Moji sinovi: Vladimir S. Djordjević, podnarednik ordonans I. eskadrona, III. poziva, dunavske diviziske konjice; Milan S. Djordjević, III. eskadron, I. poziva, dunavske divizijske konjice; moj bratanac Blagoje S. Ilić, ordonans u štabu dunavske divizije, I. poziva i unuk Miodrag V. Djordjević, posljednja odbrana, svi iz Malog Mokrog Luga, srez vračarski, okrug beogradski. A u isto vrijeme, da im dostavite, da sam ja u selu u svojoj kući sa svima živa i zdrava, kao i Blagojevi i sve je hvala Bogu dobro. Pozdravljamo ih mnogo svi i neka nam se češće javljaju. Unaprijed vam blagodari i pozdravlja. Katarina S. Djordjević iz Malog Mokrog Luga, srez vračarski, okrug beogradski 29806—8

JOVANU RPEMOVIĆU, Ženeva. — Javite Dr. Božidaru Bankoviću, da sam novac primio i neka mi i dalje šalje. Radmila je u Pirotu. Djordje Banković, Knez Mihajlov Venac 17, Hotel Park. 29801—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Učtivo vas molim, da mi javite za Tanasija Markovića, kafedžiju, redova VII. puka, I. bataljuna, IV. čete, III. poziva, pješadije, što budete saznali: Blagodareći vam unaprijed. Josif Hronek, Vodovodna ul. br. 20, Beograd. 29804—8

Jovi Premoviću, Ženeva. Molim vas lepo izvestite moga strica Živojina Janića, koji se nalazi u Amberien-u, u Francuskoj: da smo dobili od njega jedno pismo, u kome nam javlja, da je živ i zdrav, a tako isto i za Čedu i Dobru i ostale naše seljake. A tako isto dobili smo i oglas „Beogradskih Novina" za njega i svoje drugove koji se javljaju preko vas. Njemu javite, da smo mi kod kuće svi živi i zdravi, a tako isto i njegova žena Mitra, i sinovi Živko, Svetomir, Totomir i Mihailo, otac Andreja, brat Milenko i ostali. Javljaj se češće kartom ili preko novina. Piši Čedi i Dobri neka se i oni javljaju i Petru Todorovića. On je sa Čedom bio zajedno. Neka se javlja češće. Života je dobio od njega i Race dve karte. Oni su kod kuće svi živi i zdravi. Ako im treba novaca, neka uzmu od kuma Dragutina, a njega neka izveste da toliko da ovamo kumi Danici. Milorad Janić iz Ropočeva, Sopot. 29812-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Učtivo vas umoljavamo, da nas izvolite izvjestiti, jesu li živi i zdravi vojnici opštine krivorečke, srez Čajetina, okrug Užice i to: Arsenije Dienić, 4. četa, 1. bataljun, 4. puk, 3. poziv. Grujica Strunjašević, 3. divizion, 1. brdski artiljerijski puk, 1 poziv. Milosav Aleksić, 3. divizion, 1. brdski artiljerijski puk, 1. poziv. Čedomir Aleksić, 3. divizion, 1. brdski artiljerijski puk, 1 poziv. Krsta Strunjašević, narednik finansijski, Vidosav Cerović, kaplar finansijski. Vojislav Baković, redov finansijski. Jovan Trifunović, kaplar finansijski. Tihomir Bacetić, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Vidoje Cerović, 3. četa, 2. bataljun, 4 puk, 1. poziv. Milivoje Stojanović, 4. četa, 2. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Djoko Vilotijević, 1. četa, 4. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Dragoje Kurćubić, 1. četa, 2. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Dragomir Virić, narednik, 2. četa, 4. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Branko Žunić, 2. četa, 4. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Dragomir Aleksić, 2. četa, 4. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Gvozden Gjukić, 3. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Svetozar Kuburović, mitraljesko odjeljenje, 4. puk, 1. poziv. Dragomir Kurćubić, mitraljesko odjeljenje, 4. puk, 1. poziv. Radomir Kojović, mitraljesko odjeljenje, 4. puk, 1. poziv. Jovan Cerović, 3. četa, 4. bataljun, 4. puk, 1. poziv. Branko Mandić, trupna komora, 4. puk, 1. poziv. Ljubomir Kurćubić, bojna komora, 4. puk, 1. poziv. Stojan Virić, 3. četa, 2. bataljun, 4. kadrovski puk. Sreten Trifunović, 3. četa, 2. bataljun, 4 kadrovski puk. Velimir Žunić, 3. četa, 2. bataljun, 4. kadrovski puk, Vukosav Cerović, kadrovac gradske artiljerije. Manojlo Kurćubić, haubička baterija, 1. poziv. Ivan Virić, vozar topovske kolone opsadnog artiljerijskog parka, 1. poziv. Kosta Kuburović, vozar topovske kolone opsadnog artiljerijskog parka, 1. poziv. Velimir Zečević, vozar topovske kolone opsadnog artiljerijskog parka, 1. poziv. Nedeljko Lojanica, pijonerska četa drinske divizije, 1. poziv. Milutin Božović, pijonerska četa drinske divizije, 1. poziv. Milan Lojanica, 3. odjeljenje drinske municione kolone, 1. poziv. Vidoje Žunić, konjski depo. Kosta Čitaković, rekrut, 13. puk. Velimir Ivanović, rekrut 13. puk. Miloš Kurćubić, rekrut 13. puk. Janićije Kuburović, rekrut 13. puk. Kosta Kurćubić, rekrut 13. puk. Blagoje Zlatić, rekrut 13. puk. Gvozden Zlatić, rekrut 13. puk. Kosta Baković, rekrut 13. puk. Branisav Baković, rekrut 13. puk. Dobrosav Baković, rekrut 13. puk. Ljubomir M. Žunić, rekrut 13. puk. Stojan Stojanović, djačka četa, rekrut. Radovan Lojanica, podoficirska škola, rekrut. Velimir Virić, rekrut. Jovan Aleksić, rekrut, Rajko Zečević, rekrut. Ljubisav Zečević, rekrut. Vladimir Kurćubić, rekrut Radomir Stojanović, rekrut. Toma Zlatić, rekrut. Milun Baković, rekrut. Ljubisav Bacetić, rekrut, Dragomir M. Virić, rekrut. Jezdimir Virić, rekrut. Ljubomir B. Žunić, rekrut. Novica Baković, 1. četa, 2. bataljun, 5. puk, 2 poziv. Milutin Jelisijević, 1. četa, 2. bataljun, 5. puk, 2. poziv. Jaćim Zlatić, 1. četa, 2. bataljun, 5. puk, 1. poziv. Viliman Cerović, 3. četa, 4. bataljun, 5. puk, 2. poziv. Milun Jakšić. 3. četa 4. bataljun, 5. puk, 2. poziv. Ljubomir Zečević, 3. četa, 4. bataljun, 5. puk, 2. poziv. Radisav Cerović, žandar. narednik, štab drinske divizije, 2. poziv. Veselin Zlatić, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 2. poziv. Ostoja Zečević, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 2. poziv. Čedomir Popović, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 2. poziv Gvozden Djordjević, 4. četa, 2. bataljun, 4. puk, 2. poziv. Dragutin Cerović, bojna komora, 4. puk, 2. poziv. Vladimir Aleksić, trupna komora, 4. puk, 2. poziv. Borisav Zečević, 1. četa, 4. bataljun, 4. puk, 2. poziv. Radoje Žunić, poljska artiljerija, 2. poziv drinske divizije. Nedeljko Jelisijević, komora municiono odjeljenje brdske baterije, 2. poziv. Nikola Kuburović, komora municiono odjeljenje brdske baterije, 2 poziv. Vladisav Cerović, komora, municiono odjeljenje brdske baterije, 2. poziv. Petar Knežević, 2. pijonerska četa drinske divizije, 2. poziv. Ljubisav Zečević, 2. užička rezervna vojna bolnica, 2. poziv. Mladen Obrenović, 2. užička rezervna bolnica, 2. poziv. Dobrosav Žunić, komora šumadijske divizije, 2. poziv. Aleksa Brković, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 3. poziv. Stevan Zlatić, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 3. poziv. Milutin Ivanović, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 3. poziv. Nenad Jakšić, 3. četa, 2. bataljun, 4. puk, 3. poziv. Milovan Žunić, drinska stalna vojna bolnica, 3. poziv. Radisav Aleksić, kadrovac drinska stalna vojna bolnica, 3. poziv. Tođor Virić, komora štab, 4. puk, 3. poziv. Mladen Žunić, služitelj vojnog ministarstva. Mihailo Cerović, žandar, užički odred. Miloje Lojanica, žandar, kosovski odred. Blagoje Božović, žandar, užički odred. Vojislav Ivanović, žandar, užički odred. Milan Cerović, bežanija. Živojin Cerović, bežanija. Milan Kurćubić, poručnik 2. četa, 4. bataljun, 4. puk, 2. poziv. Miloje Kurćubić, podporučnik žandar. Mihailo Kurćubić, administrativni činovnik V. klase. — Porodice imenovanih žive su i zdrave. Neka pišu češće i javite koje živ, a ko nije. Riletko o njima dobivamo izvješće, a većina ih se nikako ne javlja te su im porodice u brizi. Ostajem blagodaran Obrad Ristanović, djelovodja. opštine krivorečke. 29814-8

JOVANU RPEMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas, da izradite, da mi se pošalje moja učiteljska plata, koju nisam primila od 1. oktobra 1915. godine, a bila sam učiteljica u Smoljincu, okrug požarevački. Kako mi je novac veoma potreban, molim vas, da posredujete, da mi se što prije pošalje, za koje ću vam biti zahvalna. Sofija Mihalačkova, Knićaninova ulica broj 13. Beograd 29825—8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi **Vladimiru Fijatoviću,** narednику — pešadijskom potporučniku, XIX. puka, I. poziva, IV. čete, I. bataljona. — Feldpost 76. Obe tvoje karte primih, koje su me jako obradovale, kao i prva tvoja pošiljka. Drugu još ne dobih. Hvala na sećanju Blagodareći Bogu, vazda ću mu se moliti, kao i do sada, da te i u buduće štiti. Čuvaj se, pazi na sebe. Javljaj se često ovim putem, i ja ću tebi, adresa stara. Po tvojoj želji bila sam kod gospodje Šišmanovićke no ona mi reče, da joj je nemoguće davati nam novac, jer slabo radi. Velja se javio pre dve godine, svega jednom. Raspitaj ti, za njega. Pošalji nam tvoju sliku, da te vidimo kako sad izgledaš. Mnogo te pozdravlja, tvoja Andjelka Petrović, Kraljice Natalije ulica 94, Beograd. 29815-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Molimo vas, da poznatim vam putem saznate i preko Atanasija Vučićevića, sveštenika iz M. Požarevca izvjestite nas, jesu li živi naši mili sinovi, braća i supruzi iz Malog Požarevca, sreza gročanskog, okruga beogradskog:

Danilo Djordjević, vojnik 7. puka, 3. poziva i sin Dragoljub Djordjević, regrut.

Novica Kuzmanović, bolničar i njegova dva sina Svetolik, konjanik 4. puka, 2. eskadrona i Čedomir 8. puka, 2. poziva pješak.

Radoje Branković, 7. puka, 3. poziva.

Gaja Gajić, vojnik 7. puka, 3. poziva i njegov sin Velibor, učenik 4. razreda gimnazije.

Živko Gajić, bolničar dunavskog divizijskog zavojišta.

Vojislav Pavlović, posljednji regrut.

Blagoje Gjocić, komordžija 2. obsadne baterije gradskog puka. Karta primljena.

Luka Jovanović, vojnik 8. puka, 2 poziv.

Mlenko Vasić, tobdžija dunavskog puka, 2. poziva.

Milorad Vasić, vojnik 18. puka, 1. poziva.

Spasoje Živanović, podnarednik 18. puka, 1. bataljuna, 3. čete, 1. poziva.

Ilija Grujić, vojnik 20. puka, 1. poziva, timočke divizije

Milutin Ostojić, regrut 18. puka,, 1. poziva, dunavske divizije.

Mladen Grujić, regrut.

Života Jašić, regrut 7. pukovske okružne komande.

Živojin Milić, vojnik 4. čete, 3. bataljuna, 3. prekobrojnog puka kombinovane divizije.

Radojica Grujić, 18. puka, 2. poziva dunavske divizije, tobdžija.

Luka Kuzmanović, vojnik 7. puka, 3. četa, 4. bataljuna, 3. poziva.

Miladin Petrović, 4. konjički puk, 4. eskadrona, 1. poziva dunavske divizije.

Dragoljub Petrović, bolničar 9. puka, dunavskog divizijskog previjališta.

Veljko Ilić, vojnik municione kolone, 7. puka, 2. poziva

Živojin Živković, 7. puka, 3. poziva.

Živojin Jovanović, tobdžija dopunske baterije, 1. poziva.

Vladimir Simić, konjanik 1. eskadrona, dunavskog diviziona, 1. poziva.

Živko Stanković, vojnik 4. čete, 3. bataljuna, 2. prekobrojnog puka kombinovane diviz.

Andreja Živanović, komordžija haubičke baterije skopljanskog odreda gradskog puka.

Milutin Djordjević, 3. četa, 3. bataljuna, 7. puka, 2. poziva dunavske divizije.

Ilija Živanović, narednik konjički, 1. eskadrona, 3. poziva dunavske divizije.

Milan Glišić, 3. četa, 4. bataljun, 7. puk, 3. poziv i sin Svetozar kao bežanija.

Aleksije Nikolić, regrut 7. puka, dunavske divizije.

Miloje Pavlović, kaplar pionerskog štaba, kombinovane divizije.

Ilija Pavlović, vojnik 3 četa, 4. bataljuna, 7. puka, 3 poziva dunavske divizije.

Ljubomir Petrović, redov 1. odjeljenja dunavske divizijske municione kolone, 1. poziva.

Mihajlo Petrović, bolnička četa inžinjerske skopljanske kasarne.

Janko Petrović, vojnik 7. puka, 1. bataljuna, 1. čete, 3. poziva.

Milorad Jovanović, šofer 18. puka, 1. poziva dunavske divizije.

Dragoljub Radivojević, narednik 1. puka, moravske divizije, 2. poziva.

Radovan Radovanović, kapetan 8. puka, 1. poziva dunavske divizije.

Ljubisav Živanović, 3. odjeljenje rezervne municione kolone dunavske divizije.

Milisav Živanović, 3. četa, 1. batalj., 18. puk.

Milorad Milošević, 3. četa, 4. bataljun, 7. puka, 2. poziva.

Pavle Jašić, 3. četa, 4. bataljun, 7. puka, 2. poziva.

Mihajlo Jovanović, 3. četa, 4. bataljun, 7. puka, 2. poziva.

Nikodije Marković, 4. četa, 3. bataljun, 7. puka, 1. poziva.

Vidoje Jovanović, 4. četa, 3. bataljun, 7. puka, 1. poziva.

Marinko Pavlović, 4. četa, 2. bataljun, 1. puka rezervne kragujevačke trupe.

Spasoje Živanović, 2. četa, 2. bataljun, 7. puka, 3. poziva.

Jeremija Grujić, 2 četa, 1. bataljun, 7. puka, 3. poziva.

Božidar Isailović, 3 četa, 3. bataljun, 7. puka, 2. poziva.

Svetozar Gajić, 4. četa, 4. bataljun, 7. puka, 3. poziva.

Milosav Djordjević, 2. četa, 4. bataljun, 8. puka, 2. poziva.

Marko Djordjević, 3. četa, 1. bataljun, 18. puka, 1. poziva.

Radoje Simić, 2. četa, 3. bataljun, 7. puka, 2. poziva.

Svi srodnici imenovanih vojnika pozdravljaju svoje mile. Mole i Radosava Tomića da pomogne da se jave i sve obraduju. Pop Atanasije Vučićević, M. Požarevac. 29820-8

JOVANU RPEMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvješće, da li je živ moj sin Milivoje Milovanović, posljednji regrut VII. puka iz Konatice, koji se još nije javio. Blagodaran Svetozar Milovanović iz Konatice, pošta Umka. 29829—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim vas, nastanite, da mi se pošalje što prije pomoć, na ime invalide mog pokojnog muža Petra, koji je umro kao vojnik XV. prekobrojnog puka, II. bataljuna, III. čete. S poštovanjem Persida Cvetković, udova, Pop Lukina 11, Beograd. 29830—8

MIH. TADIĆU I MIH. ROSTIĆU, Ženeva. — Preko mi je potrebna novčana pomoć. Molim poradite, da mi se ova pomoć pošalje od moga primanja za više od godine. Mitar J. Zdravković, sudija u penziji, Dobračina 30, Beograd. 29836—8

JOKSIM GAJIĆ, podpukovnik, javlja svojima, da je kao invalid pušten iz ropstva. Upućen je u Pariz na lečenje. Inače je zdrav. Pisati mu preko Züricher Bureau No 38481 29837—8

JOVANU RPEMOVIĆU, Ženeva. — Da dostavi Rad. Agatonoviću, profesoru, (za Milu), Nica. — Draga moja Mila! Obraćam se tebi kao svojoj najboljoj prijateljici, s molbom, da obidješ koji put mesto mene, moga brata, Kostu-Kolju, Borinog druga, koji je na školovanju u Nici i da mu kažeš, da se često javlja, da piše i papi na Krf, da nam pošalje sliku i da u ime naše zamoli ujku Ivana Pavlovića, ministra u penziji i papu, da nam prate novaca. Poštovanim roditeljima rukoljub, a Ružu Kapetanovićevu i tebe uvek voli vaša Rosa Petrović, st. med., Šabac — Bastav, opština sokolska. 29840—8

DRAGIĆU SOLDATOVIĆU, Ženeva. Molim vas, budite tako dobri i ako nepoznati, učinite mi tu dobrotu, te javite mome mužu Djordju A. Tadiću, rezervnom poručniku VII. puka, I. poziva, slijedeće: Dragi Djoko! Nekoliko puta dobijah izvješće o tebi preko Ženeve i jednom preko Dr. Leka. Odgovarah ti stalno, ali vidim, da ništa o nami ne znaš. danas čuh, da si i Radmilu za nas pitao. Mi smo hvala Bogu zdrave i dobro u Beloj Crkvi. Anka, Dana i Bosa su u Lješnici, a nas dve smo u Beloj Crkvi. Za nas ništa ne brini, samo se ti što češće javljaj, da mi ne brinemo. Stanko se javlja. Grle te i ljube Sejka i Sonja Tadić, Bela Crkva. 29845—8

DRAGIŠI SOLDATOVIĆU, Ženeva. — Uzdajući se u vašu dobrotu, molimo vas najpokornije, da nas izvjestite, da li su živi:

MILOSAV GOJKOVIĆ, redov brdske artiljerije, I. poziva, moravske divizije. Traži ga brat Marko i sna Dobrija Gojković iz Bele Crkve.

MILAN FILIPOVIĆ, bolničar I. čete, I. bataljuna, V. puka, II. poziva, drinske divizije. Traži ga žena Živana i brat Milorad Filipović iz Bele Crkve.

AKSA STAJČIĆ, vozar I. čete, I. bataljuna, V. puka, III. poziva. A on da javi za sina Dragu. Traži ga sna Pavlija Stajčić iz Bele Crkve.

MILUTIN ŽIVANOVIĆ, kaplar I. čete, II. bataljuna, III. prekobrojnog puka, I. poziva. Traži ga mati Peladija i žena Stana Živanović iz Bele Crkve. 29847—8

Nedeljku Nikoliću, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi ujko! Izvestite Pavla, da sam sa decom zdravo, samo mi treba novaca. Neka pošalje izveštaj odmah za Pauna, sina Radivoja Markovića iz Mrčića, nikako se do sad nije javio. Tako isto za Kostadina Djurovića, Budimira Maksimovića, Miloja Prodanovića iz Mionice i to što pre. Molim te ujko, izvesti nas šta je sa Ralom? nije se javio već pola godine. Njegovi su u oskudici. Ujka je zdravo i mnogo te zajedno sa Pavlom pozdravljamo, Kruna.

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Milana Maksimovića, kapetana IV. bataljuna, 4. puka, 3. poziva, Krf. Poštovani gospodine! Najpokornije vas molim kao prijatelja moga muža Zdravka Ilića iz Mušića, pješadijskog kapetana 4. čete, 4. bataljuna, 4. puka, 3. poziva, da me izvestite za njega i sina Vojmira. dečka od 17 godina, koji je otišao sa Zdravkom. Do danas se nikako nisu javili. Molim izvestite me, jesu li živi. Ja sam u očajanju za njima. Izvestite me preko novina, troškove ću platiti vašoj ženi. Poštuje vas. Jovanka Mitrović iz Drenovca moli vas, da je izvestite za muža Radoja Mitrovića, vojnika 4. čete, 3. bataljuna, 4. puka, 2. poziva, je li živ.

Mihailu Čoliću, Ženeva. Molim vas postarajte se i razaberite, jesu li živi: Milan Djuričić, vojnik 2. pionerske čete, inžinjerskog bataljuna, drinske divizije, I. poziva; Miloje Djuričić, podnarednik 5. brdske baterije, 2. poziva, drinske divizije; Dragutin Djuričić, vojnik 4. čete, 3. bataljuna, 4. puka, 3. poziva, iz Pilica, i Miloje Despotović, vojnik 2. čete, 3. bataljuna 4. puka, I. poziva. Kod kuće su im svi živi i zdravi. Sve što budete saznali, molim vas javite mi ovim putem ili kartom. Pozdrav, Tima Jovanović, Užice. A. 2360-8

ŽIKI RAFAILOVIĆU, Lausanne — Schweiz. — Pisala sam ti masu karata, da li dobijaš? Ja sam ti već pisala o maminoj penziji, ako ti je moguće, poradi da je primiš pa istu pošalji Miti, neka je on upotrebi na svoje potrebe. Miti, neka je on upotrebi na svoej potrebe. Tako isto molim te, da Mila obavjestiš, a i ja sam mu pisala, da sam Dobrosavu Jojiću, pošt. na polasku dala novac, s tim, da njemu preda, neka ga potraži i uzme. Zdrava sam sa Nanom. Odgovorite i pišite često. Tebe i Mila mnogo pozdravljamo i ljubimo. Nana i tvoja sestra Milka Stanojevića, Ub. A. 2372—8

Gavrilo Langović iz sela Roguša, opština Babinska, srez i okrug prijepoljski i Tijana Langović, pita za svoga sina **Milojicu Langovića,** regruta, pa mole one osobe, koje što o traženom Milojici dozandu, da jave Mari Doskovića u Prijepolje. A 2344-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim izvestite me za sledeće: Stanimir Popović iz Bah, komordžija bojne komore, X. puka, I. poziva; Dragojlo Pantović, iz Bah, komordžija bojne komore, V. prekobrojnog puka; Milorad Pantelić iz Bah, vojnik 3. čete, 3. bataljuna, X. puka, 2. poziva. Unapred blagodarim na izveštaju, Vasilije Filipović, iz Bah, okrug rudnički. A 2335-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim izvestite me za Svetozara Uroševića iz Drenove, vojnik 2. čete, 3. bataljon, 10. puka, 2. poziva. Unapred blagodarim na izveštaju Čedomir Urošević iz Drenove, okrug rudnički. A 2337-8

Miloradu A. Petroviću, Ženeva. Izvjestite imenovana lica: Božidara, Milana, Milenka, Radonju, Bratislava, Živana Djurovića, Milorada, Dmitra i Miladina Radišića, Čedomira i Milutina Popovića, Sava i Miša Vasovića, Petra i Sretena Petrovića, Ljuba, Živana i Dragutina Irića, Tomu, Ljuba, Čedomira Paunovića, Radomir Živanića, Janka, Milorada i Dušana Drinjakovića, Kristu Stefanovića, Stojana, Dušana, Miloša i Boža Saviće, Vujicu i Dragutina Blagojevića, Boža i Novaka Sretovića, Ljuba i Dragutina Dj. Popovića, Mišo, Radisav i Leko Milići, Ljubomira Tadića, Dimitrija Stefanovića, Dragomira Danilovića, Boža M. Popovića, Dimitrija i Božidara Smiljanića, Božidara i Boža Čačanovića iz Takova.

Miloša. Iliju, Radisava i Milovana Tomaševiće, Ljubomira i Božidara O. Iliće, Svetislava, Dobrivoja, Milovana i Milenka Stojanoviće, Blagoja Minića, Dragutina Bogosavljevića, Bogdana Ostojića, Djurdja Tanaskovića, svi iz Ločevaca.

Čedomira, Dragišu i Rajka A. Markoviće, Miloša V. Matijevića, Ljubisava, Dragomira, Tihomira, Dobrivoja i Svetozara Radojičiće, Milivoja i Vidoja M. Nikoliće, Bogoljuba Pavlovića, Božidara Matijevića-Milanovića, Radovana Jovanovića, Hristivoja, Vladimira Trifunoviće Radomira, Pavla, Milutina, Mihajla i Božidara Savkoviće, Čedomira Vukašinovića, Dragoljuba Nešovića, Dragojla i Dragišu Tanaskoviće iz Sinoševića.

Milovana, Miloša, Svetolika i Velimira Jovanoviće, Milutina i Vasilija Vasiljeviće, Lazara, Mihaila Antonijevića, Zdravka Dragića, Novaka Čalukovića, Milana Jovanovića iz Ljevaje.

Svetislava i Branisava Drobnjakoviće, Radenka Drobnjakovića, Živojina Drobnjakovića, Ranka A Jovovića iz Donji Branetića, da su njihove familije kod kuća sve žive i zdrave. Izvjestite nas jesu li živi: Milutin i Ljubinko Tomašević iz Ločevaca, regruti, Ognjan Aksentijević, regrut, Milan Petrović iz Donji Branetića, vozar brdske municione kolone, užičke vojske, 2. poziva, Milorada Petrovića iz Donji Branetića, vojnik 10. puka, 2. poziva, Radivoja Petrovića iz Donji Branetića, vojnik 10. puka, 2. poziva, Radomira Ivanovića, Gavrilo Jovović, regrut, Marinko Drinjković, 10.—2. šumadijske, iz Donji Branetića. — Luka Djurović, Takovo. Gor. Milanovac. A 2310-8

RADOJICI JEREMIĆU, Ženeva. — Molim te, postaraj se sa mojim zetom Božom Jokanovićem, protom, da što prije dobijem pomoć iz sveštenićkog fonda na ime penzije, koju ne primam od oktobra 1915. Novac mi je vrlo potreban. Pomoć nikakvu ne primam. Svi smo zdravi i pozdravljamo. Katarina A. Prokopijevića, udova protinica, Ivanjica. A. 2370—8

Kosti Aleksiću, Ženeva. Molim izvestite Mitra Andjelića, konjanika pri štabu V., II. poziva iz Lopatnja, da sam sa petero dece i majkom živa. Javite, je li on živ. Blagodarna Milenija Andjelić iz Lopatica, Valjevo. A. 2285-8

Bogdanu Mihailoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim za izveštaj, da li je zdrav i živ moj brat Radisav Vasiljević, iz sela Glavinci, obveznik 3. čete, 1. bataljuna, 13. dopunskog puka, 3. poziva. Milisav Vasiljević, iz sela Glavinci, pošta Jagodina. A. 2320-8

Stevi Nikoliću, blagajniku, Ženeva. — Naš zet Miladin Stojanović sa Božidarkom kod nas je, ali u oskudici. Moli te, da učiniš šta treba, da mu se pošalje što pre njegova plata, koju je primao u glavnoj beogradskoj telefonskoj centrali, kao mehaničar, od novembra 1915. Ja i deca svi zdravo i tebe mnogo pozdravljamo, tvoja Zora S. Nikolić, Beršići, Gornji Milanovac. A. 2356-8

Urošu Lomoviću. Molim vas, da me izvestite, ako ma šta znate o mome mužu Mihailu Miloševiću, kafedžiji iz Brezne, koji mi je se javio svega jedan put, a pogrešno sam izveštena, da on nije živ, pa opet posle toga dobila sam izveštaj, da je živ na Korzici, ali ne od njega, već od drugoga. Zato vas najponiznije molim za tačan izveštaj, jer sam u brizi. Ostajem zahvalna, Bisa Mih. Miloševića kafedžije, Brezna, Gornji Milanovac. A. 2357-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, Suisse. Molim, da izvestite Savu Stevovića, sledeće: Pošto nam je tetka slabog zdravlja molimo vas, da nam javite, gde se naš Ignjac nalazi, jer smo u velikoj brizi, a on se nije javio već dugo vremena. Učinićete veliko dobro, ako nas odmah izvestite. Mnogo vas svi pozdravljamo. Vaša Magda zdravo. Adela Kačer, Prijepolje. A. 2358-8

Vladanu Nedeljkoviću, Ženeva. Molim najučtivije izvjestite me za moga sina Sredoja Markovića, vojnika 2. municijonog odeljenja šumadijske divizije, 2. poziva: za mog sinovca Radivoja Markovića, regruta pri 10. puku, 2. poziva i za mog brata Borisava Markovića, kaplara 10. puka, 3. poziva. Kod kuće svi živi i zdravi. Vojin Marković, predsednik opštine iz Pranjani. A 2303-8

G. Budimović, - Kruševac.

Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B. Učtivo vas molimo, da nas izvjestite, jesu li živi i zdravi dole imenovana lica: Milen Gligorijević, vojni obveznik 11. čete, pogranična trupa, I. poziva; Ognjan Jovanović, redov 12. puka, 3. čete, 1. bataljuna; Ljubomir Rakić, pri marvenoj bolnici, svi iz sela Naupare, okrug kruševački, opština stepoška, našta ćemo vam biti blagodarne, Miroslava, Danica i Vidosava. B. 1200-a

Rudolf Schiefner, Kragujevac

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Velimira Markovića, 4. četa, 4. bataljon, 11. puk, 2 poziv. Mi smo zdravo. Javljaj nam se preko „Beogradskih Novina" u buduće. Leposava Marković. Čob 12

Ljubomiru Petroviću, Solun, pošta 999. Javljam ti da sam ja u Beču zdrav i živ. Vita je u Pešti na radu takodje zdravo. Kod kuće u Nišu je majka sa ostalom decom zdravo ali u oskudici. Lepa radi u bolnici a Dragi u pasterovom zavodu, privredjuju po malo a i ja činim s moje strane štogod mogu. Tvoj oglas smo čitali i majka je u Nišu primila novac. Ako samo možeš šalji uvek i redovno. Radujemo se svi da si živ i zdrav i svi te grlimo. Brat Nikodije, Vien XVIII Währingerstrasse 166|19. 29504-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Upitajte brata Nikolu, da li je istina, da moj muž Jovan Marković iz Ripnja nije u životu i od kada. U tom slučaju da me izvestite iz koga je izvora saznao za taj slučaj i da li mu se može kao sigurno verovati. Ujedno da me izvesti, da li je u životu Spasoje Stefanović iz Ripnja. Primite pozdrav od g-đe Božane kao i od mene, koja vam unapred blagodarim, Ljubica Jov. Markovića, Ripanj. 29693-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas dostavite sledeće Gliši Stanišiću, mašinovodji željezničkom u Solunu: Dragi Gličo! Primili smo i drugu pošiljku novaca. Po mogućstvu opet pošalji, jer Vladina i Jovanova zarada nedovoljna je. Pisali smo ti nekolike karte i javili, da je Mlija umrla. Mi smo svi dobro i zdravo, za nas i za kuću ne brini. Pozdravlja te tvoja Lena, Vlada, Jovan i Mica. Lenka Stanišić, Stari Senjak br. 6. Beograd. 29717-8

Kosti Aleksiću, hotel „Nikole", Geneve. Ja vas najpokornije molim, ako je moguće, da i mene izvestite, da li je u životu i šta je sa mojim bratom Mitrom Lukićem vojnikom III. čete, IV. bataljona, IV puka, III. poziva, drinske divizije? U civilu je bio poslužitelj, pozive nosio u Valjevskom prvostepenom sudu. On mi se još nikako do danas nije javio i ako sam ga već nekoliko puta tražila i za njega raspitivala. Mitar neka javi, šta je sa Urošem Miletićem, previjačem konja bojne komore III. prekobrojni puk I. poziv, drinske divizije, kao i njegovom braćom. Izvestite brižnu sestru i njegovu decu, a ja ću vam za to biti blagodarna. Izveštaj poslati preko Rose Kolarevićeve, Pančićeva 45. Spoštovanjem Stanoija M. Novakovića, Valjevo. 29719-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Učtivo vas molim, da dostavite Dragomiru Mišoviću podnarednika artiljeriskog IV. puka šumadiske divizije sledeće: Dragi Dragomire! Nalazim se u Beogradu i zdrav sam što i tebi želim, a tako isto i Miloje. Ako ti treba novac, javi mi, da ti pošljem. Javi se preko „Beogr. Novina". Pozdravlja te tvoj, Stojan Nedeljković, Balkanska ul. 62. 29738-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas lijepo da me izvjestite, da li je živ i zdrav Vladimir Djordjević, šofer 8. puka dunavske divizije iz Svilajinca, jer za svo ovo vrijeme o njima nisam mogo ništa saznati, te sam u velikoj brizi. Ako vam je moguće dostavite mu, da smo svi u Svilajincu zdravi i da se Nikola s Vukom često javlja. Izveštaj kad budete slali molim vas uputite na Ljubicu Gavrilovićku iz Markovca, Palanka, zašto vam u napred mnogo zahvaljuje otac Aleksa Djordjević iz Svilajinca. 29636-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Kao nepoznata vas molim da me izvestite, da li su zdravo ovi vojnici: Iz sela Gukoša okr. rudnički, Vasilije Ilić, II. poziv I. odeljenje profijant kolone šumadijske divizije; Bogdan Milošević IV. četa II. bataljon VI. prekobrojni puk šumadijske divizije; Milić Rafailović III. četa III. bataljon I. poziv, dopuna X. puka. Iz Brančića: Mladen Adamović II. poziv X. puk dopunski bataljon. Iz Ivanovaca: Stanimir Bušić IV. četa II. bataljon IX puk II. poziv; Momir Bušić kaplar III. četa III. bataljon X. puk; Čedomir Mitrović podnarednik III. četa III. bataljon X. puk III. poziv. Iz Moravaca; Stanislav Nedić regrut. Iz Veliševca okr. valjevski: Dragić Janković II. četa III. bataljon V. puk I. poziv; Jevrem Janković VII. baterije III. divizion brdskog artiljeriskog puka I. poziv; Tihomir Čarapić vozar pešadijske municione kolone II. poziv drinske divizije, II. stepen; Dušan Savić II. četa II. bataljon VI. puk I. poziv; Milorad Simić bolničar V. puk drinske divizije; Mladen Djordjević vozar drinske municione kolone IV. odeljenje V. puk I. poziv; Milorad Marković II. četa III. bataljon I. poziv timočke divizije; Nestor Radosavljević IV. odeljene drinske municione kolone I. poziv; Dragutin Milinković III. četa IV. bataljon V. puk I poziv; Milorad Davidović mitraljesko odeljenje VI. prekobrojni puk kombinovane divizije; Milorad A. Radisavljević, IV. četa I. bataljon V. kadrovski puk; Milivoje A. Radovanović pisar opštine bočanske, okrug tetovski, srez učiteljski. Neka se javi svojima u Veliševac kao i ako što zna o svome bratu Budimiru. Ostajem blagodarna Natalija Simić, Rudnik, Ljig. 29715-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Kartu, koju je moj nećak preko vas poslao dobila sam, mnogo vam blagodarim i molim vas, da mome nećaku Stojanu Mandiću dostavite sledeće: Dragi Stojane, dobila sam tvoju kartu u kojoj mi javljaš za Mijaila i Batu, da su zdravi, hvala ti. Mi smo svi zdravi, za mene ne brinite, po mogućstvu se vi javljajte češće. Šta je sa tvojim mladjim bratom Živanom. Pozdrav Lena Simićka, Valjevo. 29747-8

Radojko Tanasković, težak iz sela Kušiljeva, okruga požarevačkog, moli svoje prijatelje i drugove svoga sina Radosava Tanaskovića redova 3. čete, 8. bataljona VIII puka dunavske divizije I. poziva, ma gde oni bili, da ga izveste kartom, ili ovim putem, ako znaju što o njegovom jedincu, koji je 1914. godine bio na položajima kod Kosmaja. Daće pristojnu nagradu onome, koji mu dade siguran izveštaj. Izveštaj poslati Rajku Tanaskoviću opštinskom delovodji u selu Starom Adžibegovcu, okruga smederevskog, pošta Palanka. 29755-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim, ako vam je moguće da me izvestite o mome mužu Blagoju Ristiću iz Vinče, obveznika konjičkog I. eskadrona, divizijska konjica dunavske divizije II. poziva. Unapred blagodarna, Saveta Ristić, iz Vinče. 29732-8

Avram Halm, Lausanne. U velikoj smo brizi za tobom usled tvog dugog ne javljanja. Ako nemaš načina da pismom to učiniš daj oglas preko istih novina. Mi smo svi zdravi, što i tebi želimo. Pozdravlja te tvoj brat Ruben Avramović, Saborna 130, Beograd. 29731-8

Velji Aćimoviću, Geneve. Molim za dobrotu, da mome bratancu Boži Iliću svešteniku sledeće dostavite: Božo' izvesti Vladu, Dragoljuba i Voju, da smo mi zdravi; da smo novac primili, a i u buduće kad im bude moguće neka nam šalju preko „Wiener Banke". Pozdravlja vas Vasilija R. Petković iz Vel. Orašja, pošta Palanka. 29756-8

Žiki Mitroviću, Geneve. Molim, dostavite Milošu Stojanoviću broj pošte 333 podnarednika IV. telegrafskog odjeljenja III. armije, sledeće: Molim vas izvjestite me, je li živ moj muž Živojin Lj. Vujičić, vojnik dopunskog bataljona VIII. puka, I. poziva rodom iz Trnovče, okrug smederevski. Izvještena sam, da je umro, ali u to ne verujem. Biću vam večito blagodarna, ako me što pre izvestite. Trošak oko ovoga, po javljanju, položiću vašoj majci. Moli vas Ljubica Živojina Vujičića a ćerka Dimitrija Petkovića iz V. Plane. Gospodinu Mitroviću blagodari: Ljubica žena Živojina Vujičića, Trnovča, — Palanka. 29757-8

Stevi Aćimoviću, Geneve. Prema vašem oglasu ponova vas molim, da se zauzmete, da mi se na ime mog primanja pošalje pomoć, koju nisam od januara 1916. nikako primio, jer sam sa porodicom u oskudici. U naprijed blagodari na učinjenom dobru. Dragutin Popović, učitelj iz sela Vodica, okruga smederevskog, pošta Palanka. 29758-8

Čedi Stojanoviću iz Lapova, Solun. Izveštaj iz Ženeve dobio sam, da si ti, Jova, Milorad i moj brat Milan živi i zdravi; što me je jako obradovalo. Ujna me molila, da te pitam, koliko si i od koga novac uzajmio, da bi znala da vrati. Izvesti moga brata, da je kod kuće sve dobro, majčija čuva kuću i sestricu, otac i Milosav nisu s nama. Tebe, Milana i sve ostale pozdravljaju svi tvoji, a najviše Bosa i Milovan Spasojević, Makedonska 26. Beograd. 29763-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas, da me izvestite, je li u životu moj muž Rada Vukotić kaplar I. čete I. bataljona 17. puka drinske divizije. On se do danas nije nikako javio, pa sam u brizi. Blagodarna Leposava Vukotić, Agramer Str. No 2. Čačak. 29764-8

Stevi Aćimoviću, Geneve, za gospodina Dragomira Šiškovića, supienta u Francuskoj. Vaša žena je sa decom zdrava u Nišu. Brine se za vas i moli da joj pošaljete novaca. Javite joj šta je sa Nikolom Stefanovićem i Svetom Simović. Borka Mil. Ilića — Studićeva, Prištinska ul. 20. Beograd. 29832-8

Mihailu Škoriću i **Dragiću Soldatoviću**, Geneve. Molim vas da svima Djordjićima — mojim srodnicima, koji se tamo nalaze, ukažete novčanu pomoć, a mene da izvjestite kome za vaš račun u Sapcu novac da položim. Blagodari i pozdravlja: Dragutin Djordjić iz Gunjaka. 29841-8

Miki Mijuškoviću, Boulevard James Fory 18. Geneve. Molim vas učtivo javite mom bratu Miloradu Petkoviću, podnarednika 3. čete, 4. bataljona 8. puka, I. poziva da mu je porodica u Svilajncu sva zdravo i dobro, kao i mi ovde. Dobijali su izvještaj davno o njemu, ali od sad neka se javlja češće na mene, radi sigurnije dostave njima. I sad odmah neka se javi, a i vi nas molim izvestite ovim putem ili kartom, na što vam u naprijed blagodarim. Danica Stev. Vekića u Bagrdanu. 29772-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas dostavite mome mužu, Svetoliku Brzakoviću, rezervnom poručniku, 15. puk, 3. poziv, da nas je jako oveselilo kad smo doznali, da je živ i zdrav. Novac sam primila. Molim, ako možeš, redovno šalji i to preko moga oca u Jagodini. Boško je živ i zdrav. Javija se. Od djece pozdrav i rukoljub, voli te tvoja Leposava Brzaković, Jagodina. 29787-8

Kosti Hadži Vidojkoviću, Paračin. Molim vas, da izvestite familiju mog muža Debrosava Maksimovića majora u VII. puku dunavske divizije, da želi, da se oni lično jave, takodje i meni. U isto vreme vas molim za izvešće o mojoj sestri Ljubici kod strica Milosava Pavlovića, da li je dobila novac, što sam joj poslala preko Adolfa Müncha? Radovan joj poslao novac preko Kragujevca, poslaće joj i brat Mita. Neka me izvesti, šta zna o snajka Radi i deci. Ćika Milosavu ostaćemo zahvalni što je mojoj sestri i njenoj dečici pomagao. Neka ili i novčano pomogne, ako mu je moguće, dok ne dobije potporu od nas, pa ćemo mu vratiti sa najvećom blagodarnošću. Da mi se jave preko vas. Takodje i sestra Ruža da me izvesti o našoj familiji i Vida Miloša Stefanovića opančara. Sve njih mnogo pozdravljam. Vami blagodari i poštuje vas Leposava D. Maksimović, učiteljica, Gor. Milanovac. 29810-8

Gjorgju Radojloviću, Geneve. Molim vas gospodine, dostavite mome mužu Nikoli Nikoliću obvezniku pri štampariji Vrhovne Komande, da sam njegov oglas u „Beogradskim Novinama" čitala i milo mi je što je zdrav. I ja sam zdrava i molim, da mi se novac pošalje. S poštovanjem Ružica Nikolić, Strahinića Bana 24, Beograd. 29813-8

Stevi Aćimoviću, Geneve. Molim saznajte, jesu li živi i zdravi Radoje Radosavljević, I. divizion, dunavskog artiljerijskog puka, II. poziva. Spasoje Radosavljević II. čete, I. bataljona, IV. prekobrojnog puka, dunavske divizije, I. poziva, Stevan Višnjić, III. četa II. bataljona, III. prekobrojni puk drinske divizije. Za njih pita Tihomir Radosavljević iz Konatica, srez posavski, okrug beogradski. 29828-8

Jovanu Premoviću, Geneve, za Dragutina Atića vojnog blagajnika. Ja sam zdrava i živa. Novac nisam primila a potreban mi je. Brinem za tebe i pozdravljam te. Julka Atić — Episkopska ul. br. 68 — Niš. 29831-8

Leposava žena Tome Jovanovića, policijskog pisara iz Prizrena, nalazi se sa ćerčicom Radmilom u Prizrenu, zdrava. Moli prijatelje, da je izvesti o mužu i da mu dostave da joj pošalje novaca. 29833-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Umoljavam vas, da se raspitate i izvestite me, da li je moj muž Miloš Madjarević, rezervni narednik I. čete I. bataljona 7. puka, živ i zdrav i gde se nalazi. Za ovih godinu i po dana ne znam ništa za njega i u velikoj sam brizi. U napred blagodarim Katica Madjarević, Trnska ulica 13, Beograd. 29936-8

Vuiu Jankoviću, Zürich. Molim te Vule izvijesti me na adresu Radojka Marković, Jermenovci, pošta G. Milanovac, da li su živi i zdravi niže imenovani: Radisav Marković, IV. četa, I. bataljona, V. puka, II. poziva; Aleksandar M. Savić, I. čete, IV. bataljona, I. puka, I. poziva; Milovan Marković, kaplar, — konjički — ordonans, šumadijske divizije, III. poziva pri štabu 7. puka iz Satornje. A Djaju Savića izvjestite, da su njegovi zdravo i dobro i tako isto i ostale familije zdravo su. S poštovanjem Radojka Marković Jermenovci, G. Milanovac. 29843-8

Miki Škoriću, Geneve. Vašu kartu, u kojoj me izveštavate, za muža Dimitrija i sina Boška primila sam. Veliko vam hvala na pažnji. Molim vas, da izvestite moga muža, da sam zdrava zajedno sa decom kod kuće. Neka se češće javlja i fotografiju njegovu da nam pošlje. Takodje i Boško. Molim vas izvestite se preko moga muža za moga brata Pavla Ljubišića i Mihaila i Milovana iz Jevremovca. Mnogo pozdrava šaljem mome mužu i bratu Bošku, braca Živku, kuma Andriji, Joviši, Draganu Saviću, kuma Stevi Stojkoviću. Neka se i on javi. Kuma Cvetka mnogo pozdravite i neka se češće javlja kuma Mari. Deca ljube ruku tati i mnogo ga pozdravljaju a najmladja Mara ljubi ruku tati i pozdravlja njega i batu. Vama mnogo blagodarim na trudu i ostajem s poštovanjem Milica Benč, Šabac. 29849-8

Vladeta, Zora i Nikola Radivojević — Geneve. Novac smo primili. Svi smo zdravi. Milutin Drvarević, Prizren. 29869-8

Milanu Čemerikiću, Geneve. Molim vas, da odma izvijestite naše muževe Spasoja Fišića, učitelja i Antonija Todorovića, školskog nadzornika da se mi sa djecom nalazimo i neka nam pošalju novaca. Nastasija Fišićka i Todorovićka. Prizren. 29871-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas izvijestite me za moga sina Milutina J. Stepanovića, kaplara municijone kolone II. odelenja i. poziva dunavske divizije. Svi smo kod kuće zdravi. Neka se često javlja. Unaprijed vam blagodari Jelena Stepanović, Vranić. 29881-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim izvijestite me za moga devera Radomira Mijatovića, vojnika 7. puka, 3. bataljona, 4. čete, 3. poziva, a Radomir neka mene izvijesti za moga sina Milovana. Kod kuće smo svi zdravi. Blagodari vam unaprijed Mileva Mijatović, Boljevac. 59891-8

Ruži M. Djordjević, Aleksinac. Imate kod mene da primite novac. Uputite koga sa priznanicom da novac primi. Takodje u buduće svakog meseca primaćete od mene toliku sumu, samo treba ovlastiti lice, koji će novac s priznanicom za vas primati. Anastas Pavlović, Beograd, Saborna 33. 29957-8

Milutinu Kara-Matiću, Karl-Vogt 73. Geneve. Veoma sam vam zahvalna, što vašom dobrotom dolazim u vezu sa mojim Tasom. Lepo vas molim dostavite ovaj oglas Tasi. Dragi Taso! Ja sam sa sekom i Agicom zdrava, tvoje karte redovno primam, na koje ti tačno odgovaram. Ja se staram o celom imanju koliko više mogu, ti ne brini ništa. Pisala sam ti više puta, da Saveta nije kod mene od septembra meseca, ona je u Beogradu. Novac nemoj slati, ja sam se mnogo brinula, da li će tebi biti dovoljno novaca, to što si imao. Za nas ne brini ništa, čuvaj sebe i svoje zdravlje. Svi te mnogo pozdravljaju, mama, tata, dada, baba, seka i Agica ljube tati ruke, tebe vole mnogo tvoja Lepa T. Atanasijević, Mladenovac. 29908-8

Milica Mirković, st. med. 29. Rue de Carouge, Geneve, Suisse. Vašu sam kartu dobio. Hvala. Molim vas da moga brata Nešića izvestite, da mu je otac umro. Neka izvesti Miku i Mišu, da je Dara sa decom u Valjevu i da je zdrava. Novac je u dva maha dobila. Takodje neka izvesti ujka Aleksija, da je ujna u Valjevu sa decom zdrava. Neka nas Voja izvesti za Milorada i Jakova sinove Racine. Njega, Diku, Simu i ujna Aleksija pozdravljaju Mihailo i Mica Nešić, Slavkovica kod Mionice. 29956-8

Radojka M. Veljović, iz Vodnja kod Smedereva moli „Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster", da je izvesti, je li živ i zdrav njen muž Mihailo Veljović, podnarednik I. čete 3. bataljona 8. puka II. poziva i zna li šta za Spasoja rezervnog poručnika. U kući smo svi zdravo, od njega nemamo kartu već 8 meseci. 29966-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas saznajte i izvestite me, je li je živ i zdrav moj brat Sreten Erić, narednik I. mostovskog trena, njega izvestite, da smo svi zdravo. Persida Erić, Balkanska ul. 62. 29737-8

Jovanu Premoviću, Suisse Geneve. Moj sin Svetislav N. Hranisavljević iz Saraoraca, obveznik-kadrovac I. čete, III. bataljona, VI. prekobrojnog puka, kombinovane divizije pri odstupanju srpske vojske otišao je sa srpskom vojskom i do danas se nije javio. Molim za izvještaj, šta je sa njim? Unaprijed blagodari Nedeljko Hranisavljević, iz Saraoraca, okr. smederevski, Palanka. 29759-8

Ljubomiru Premetarcu, Basel. — Novac, koji si poslao pre dva meseca, nisam primila, jer je adresa pogrešna, u mesto Petrović, stavio si Djordjević. Molim te popravi to kod banke da bih mogla novac primiti, jer mi je isti potreban. U naprijed ti hvala. Javljaj se češće. Pozdravlja te tvoja sestra sa decom. Lepša Petrović, Hilendarska 19, Beograd. 29863-8

Momčilu Paštroviću, Geneve. Dragi kume, molim te javi Milčetu, da nam se češće javlja preko tebe i preko novina, makar dva puta mesečno. U velikoj smo brizi jer od Božića nemamo vesti. Strini javi da nam se i ona istim putem često javlja i o Milčetu i Rajku nas izveštava. Sve ih mnogo pozdravi. Tebi zahvaljuje i pozdravljate Olga D. Jovanović, Jagodina. 29379-8

Oglasi pod naslovom „NESTALI I KORESPONDENCIJA"

Zbog oskudice artije morali smo na nekoliko dana obustaviti objavljivanje oglasa pod naslovom „Nestali i Korespondencija". Pošto je sad artija nabavljena, započeti ćemo opet te oglase donositi.

No kako je količina nabavljene artije malena, to smo primorani, da s njome i dalje štedimo. Zato možemo u buduće primati samo kratke oglase s ovim sadržajem:

1. Adresa.
2. Kratka saopćenja i upiti o:
a) zdravlju,
b) članovima porodice i porodičnim prilikama,
c) novčanim pošiljkama i pismima.
3. Tačna adresa odašiljača:
Ime i prezime:
Mjesto:
Ulica:
Kućni broj.

Uprava „BEOGRADSKIH NOVINA".

Knjigovežnica. Ovim javljam p. n. općinstvu, da sam otpočeo svoju radnju. Preporučam napose svoju radnju c. i kr. kancelarijama. Cijene za 20—30% jeftinije. Izrada brza i najbolja. **ALEKSANDAR HRISTOV,** Dositijeva ul. No 3.

BEČ, VII, Neubaugürtel 34-36.
HOTEL WIMBERGER
u neposrednoj blizini Westbahnhofa, zgodna veza svima željezničkim stanicama u Beču. Odlična restauracija, umjerene cijene, lijepa bašta.
Kupatilo u kući. Električno osvjetljenje.
Telefon No. 37447. Lift.
217

Izvještavamo svoje poštovane mušterije, da je
FABRIKA SLAMNIH ŠEŠIRA Radomira Jokića
na Smed. Djermu
odpočela prodaju.
Preporučujemo ženske modele kao i dječije i muške slamne šešire.
29991

Ekspozitura Englesko - Austrijske Banke u Beogradu
Saborna ulica broj 23.
bavi se svima bankar. poslovima i trgovinom svakovrsne robe.
Vrši isplate iz Austro-Ugarske, savezničkih i neutralnih zemalja a tako isto i odande.
Šalje novac ratnim zarobljenicima i interniranima po umerenim uslovima. — Prima uloge na štednju i menja novac kulantno. —
Kapital sa rezervama: 190,000.000 Kruna.

Firmopisac Frank Brod n/s.
Najbrže izvršenje pismenih poručbina
Skice po želji na uvid
719

Da bi se gradjanstvu dala mogućnost da se snabdije jevtinom obućom, **Centrala Sirovina** ima u Beogradu, Saborna ul. 24, **stovarište raznih izradjenih koža** i prodaje iste slijedećim znatno spuštenim cijenama:

Džonove	K 30·— do K 35·-	kilogram
Brugę Džonove (Brandsohlen)	„ 22·50 „ „ 25·-	„
Lice (oberleder) od govedjih, telećih, konjskih koža .	K 30·— do K 35·-	kilogram
Box, Chevreaux, Lack . . .	„ 7·— „ „ 8·-	kvadr. fuss
Kože za postava . . . do	„ 12·—	komad.

Sve kože koje Centrala Sirovina prodaje za gradjansku upotrebu snabdijevene su žigom (Freigabestempel) i kao takve ne podleže zabrani od strane vojne uprave. 29768

Najbolje je pretplatiti se na „BEOGRADSKE NOVINE"

OGLAŠUJTE U „BEOGRADSKIM NOVINAMA"

„BEOGRADSKE NOVINE" Primaju oglase po umjerenoj cijeni.

Ukrasno drveće Ukrasno džbunje Drveni ugalj prodaje **C. i kr. Uprava-Topčider.** 757

OBUĆE za vrbicu i uskršnje praznike.
Za djecu i ženske dobila je konfekciona trgovina
RADIVOJ SAVIN i DRUG, BEOGRAD
Kralja Milana ulica br 70. 29927
: Preko od novog konaka. :

Sirište prirodno teleće u prašku prodaje **Apoteka D-ra Panića** Beograd, Saborna ulica 77.

Ugalj u komadima i sitniji za domaće gorivo, upotrebljiv i za sparhert, ima na stovarištu Radenička ulica broj 24. (Platnara).
Umjerene cijene
Kad se uzme 500 kg. ili više, izvršiće se podvoz sopstvenim kolima što jeftinije.
29842

Ekspozitura peštan.-ugar. Komercial-Banke u Beogradu — Knez Mihailova ulica 50.
GLAVNA UPRAVA CES. I KR. MONOPOLA PETROLEJA I SPIRITA.
bavi se svima bankarskim poslovima, pošiljkama novaca iz Austro-Ugarske i za Austro-Ugarsku, savezničke i neutralne države. Specijalno odjeljenje za pošiljke novaca ratnim zarobljenicima i interniranima. Prima uloge i obavlja mijenjanje novca po najkulantnijim dnevnim kursevima.
Zasebno odjeljenje za robu za sve branše trgov. poslova.
Osnovna glavnica i pričuve 232,000.000 Kruna.
536

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Papuče sa drvenim djonovima sve vrste ima veliki izbor sa nevjerovatnu jeftinu cijenu prodaje K. Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8, do „Beogradskih Novina". 29982-2

Prodaje se ugalj. Količine počivši od 200 kila šalju se kući. Cijena podvoza umjerena je. Upitati Kralja Milana ulica br. 51. 29992-2

Tražim PISAĆI STO američanski ili kakav drugi samo dobro očuvan i masivan, ponuditi Halma Eliasa, Knez Mihailova 33. 30002-2

Namještenja.

Fotografskog pomoćnika vještog u poslu, koji posjeduje nešto gotovine, te koji bi bio voljan pristupiti kao „kompagnon" (drug) za otvaranje novog „Atelijera" na kojem mjestu Hrvatske, Bosne ili Srbije, — gdje će biti najbolja zgoda, traži mladji čovjek, u poslu vješt, koji posjeduje sve potrebne sprave (Aparate) u najfinijoj izradbi kao i prvo-razredne objektive. Cijenjene dopise molim pod vjeran drug 1534, na zavod za oglašivanje K. Vranešević Zagreb, Bogovićeva ulica 7. III kat. A. 2352-3

Stanovi.

Traži se zasebna kuća pod kiriju sa tri do pet soba i ostalim pripadležnostima. Može biti na istočnom, zapadnom Vračaru, Setalištu, Topličin ili Zeleni Venac ili tome bližem kraju. Javiti se uredništvu pod „Kuća 326". 29969-4

Tražim vaspitačicu koja vlada stranim jezikom za djecu od 8 i 9 godina — oferte slati Borivoje J. Marić apotekar Smederevo. 30001-4

Razno.

Kuću u Beogradu ili okolini primam na čuvanje. Javiti se uredništvu pod „Čuvanje 328". 29996-3

KORESPONDENCIJA.

Jovanu R. Jovičiću, Post-Restante Geneve, za Ljubu Popovića, obućara. Dragi Ljubo! Poslati novac sam dobila. Zdrava sam. Pozdravlja te tvoja žena Varvara Popović, Beograd, Laudanova ulica 47. 29510-8

Jovanu Premoviću Geneva. Učtivo vas umoljavam, da me izvestite ovim putem, šta je sa mojim sinom Vojislavom Milovanovićem, pripravnikom vojne muzike 6. puka, zato ću vam biti u napred zahvalna. Leposava Milovanović Kraljice Natalije ulica 44. Beograd. 29515—8

Jovanu Premoviću, Geneve. Nikola D. Spasić, trgovac iz Smedereva moli za izveštaj o dole navedenim licima, gde su i u kakvom se zdravlju nalaze. Po mogućstvu neka mi se sami lično jave. Za učinjenu dobrotu unapred blagodarim, o Joci Spasiću, Jovanu Živkoviću i bratu Boži, Braći P. Damnjanović, Živku Stajiću, Braći Sterić, Miloradu Ignjatoviću, Vladi Budimkiću, Stojanu Vučkoviću, Sretenu Prokiću, Jovanu Baniću, Lambri Dimitrijeviću, Stevi Dj. Jovanoviću, Stevi D. Stojanoviću, Lazaru Stojkoviću, Naki Spartalju i bratu Lidi, Moši Elijasu, Stevi Spasiću, Milanu i Dušanu J. Kostandinoviću, Kosti Jeliću, Svetislavu Paniću, Milutinu Laziću, Miliji N. Pavloviću, Milanu i Braći K. Nikolića, sinovima Dr. Laze Dimitrijevića, Dragom i Lanče Stanojevića, Miti i Miki Karapandžiću, Vladi Filipoviću, Vladi Nikoliću, Danilu Abadžiji, Dimitriju Gušinom, Naci Živkoviću, Peri i Andreji Djordjeviću, Sveti Petroviću štamparu, Milanu Ćosiću, Braći V. Ljotića, Stevi Pere Andrejevića Čamila, Stanka Pavlovića, Milorada M. Jakovljevića učitelja u Tetovu. Miti Marjankinom, Lazi Z. Lazareviću, Miši Milićeviću, Milanu Hristiću, Žiki tišleru i Miti Deljaniću. 29573-8

Leposava R. Pantić iz Skobalja kod Smedereva, moli „Züricher Bureau für Aufuchung Vermisster", da je izvesti o njenom mužu Ranku Pantiću, podnaredniku 4. eskadrona 4. konjičkog puka I. poziva koji da javi i o bratu joj Milanu. Svi smo u kući zdravo. 29590-8

Jovanu Premoviću, Geneve, za Bogomira N. Trifunovića, Solun. Dragi sine Bogomire! Tvoju kartu dobio sam. Javi braći i ujacima, da smo mi zdravi, da ništa ne brinu kod kuće. Božovi dva sina kod kuće su. Javi braći Brušli, da su zdravi i da je stari gospodin kod kuće. Kod braće Gavrovića i Nikole Radosavljevića svi su zdravi. Ti i isti po po mogućnosti da se javljate. Primite svi pozdrav. Naum Trifunović, Čačak. 29615-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas kao i gospodina Aćima Jovanovića, da li je zdrav i živ moj sin Velimir Radović, regrut, koji se do sada nije nikako javio. Andrije Radović iz sela Popare, opština valjevska, Valjevo. 29598-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Najlepše vas molim, da me izvestite za moga sina Milana Jovanovića iz Markovca, okruga smederevskog, sreza velikog oraškog, je li je živ i zdrav. Ostaje zahvalan Miloš Jovanović, iz Markovca. 29637-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Najlepše vas molim, da izvestite dole imenovana lica; Vitomira Gavrilovića iz Markovca, Petra Petrovića, Voju Migrića, Bogu Donića, Tozu Todorovića, Pavla Ivanovića, Radu Veličkovića, Vladu Markovića, Marka Balća, svi iz Svilajinca, da su njihove porodice žive i zdrave i da se za njih ne brinu, i da se češće javljaju preko mene. Ostaje blagodarna Ljubica Gavrilović, iz Markovca. 29638-8

Stevi Aćimoviću, advokatu, Geneve. Učtivo vas molim javite mome mužu Boži Rakiću nared. žandarmerijskom, da mi odmah novac pošalje jer sam u oskudici. Unapred vam blagodari a njega pozdravlja Draga Rakić, Grocka. 29641-8

Todoru Paligoriću, Niš. Mi smo svi zdravi i dobro, dobio sam od Babe i Velje karte zdravi su, deca uče školu, ne brinite. Dostavite Dim. Petroviću — Zumbuliću, da je Ljubica žena i deca Milorada D. Petrovića u oskudici i neka ti polože 300 kruna, a ja ću joj isplatiti. Ljubi vas Djoka, Paulina, Kosta, Mika, Kata Vasiljević, Strahinića Bana 27, Beograd. 29644-8

Sigmundu Steineru, Grebli gasse 5, Zürich 1, za Kostu Vasiljevića. Primio sam vaše karte. Milo nam je, kada ste zdravi. Molim vas dostavite Miloradu D. Petroviću, načelniku iz Rače krag., da je njegova žena Ljubica i deca u oskudici i novac neka odma pošalje. Javite, šta je sa Žikom, Darom i decom. Ne dobijam izveštaj? Lepa, Toša i deca zdravi. Kosta i Mika često vas spominju i slike ljube i da im kupite igračke. Ljube vas Djoka, Paulina, Kosta, Mika, Kata Vasiljević, Strahinića Bana 27, Beograd. 29645-8

Dragoljubu Radojloviću, Geneve, za Jovu Mihajlovića, činovnika ministarstva inostranih dela. Dragi bata Jovo! Dobih od Milana fotografiju, sadanji izgled; vrlo me brine, izgleda slab. Lepo vas molim odmah me izvestite kako je Milan sa zdravljem? Dajte mu saveta neka se leči, ako je u zbilju slab. Uskoro neka pošalje drugu fotografiju. Vi i Milan češće se kartama javljajte, javite tačne adrese. Dragog Milana i vas toplo pozdravlja vaša Dara M. Sterića, Smederevo. 29650-8

Jovanu N. Boškoviću, Geneve, Case Mont-Blans 2642. bankaru. Molim vas, da mi novac šaljete na adresu moju sadašnju, na Kralj Milanova 80. Vas i moga Lazu mnogo pozdravlja Milka Lazara Nikolića. 29661-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas raspitaj te se za moga muža Dragomira Marinkovića 4. četa III. bataljon VII. puka, II. poziv da li je živ, i izvestite me. Moja adresa Stana Marinković, selo Stepojevac, pošta Umka, Srbija. 29666-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas dostavite sledeće Stevanu T. Mladenoviću, poručniku 18. puka. Dragi brate! Tvoj smo izveštaj dobili iz koga vidimo, da si nam živ i zdrav. I mi smo svi zdravo sem našeg dobrog Svete, koji nam umro još 22. novembra 1915. g. u Kragujevcu. Ja sam ti već nekoliko puta kartom javio. Novac za oca možeš poslati. Javljaj nam se češće, da ne brinemo, a i mi ćemo se tebi češće javljati. Primi pozdrav od oca, majke, Dare i mene tvoj brat Jovan Miljković, frizer, Jagodina. 29673-8

Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Slobodne smo, da vam se i kao nepoznate obratimo i umolimo, da poradite, da nam se pošalje penzija bar za pet meseci. Poslednju penziju primile smo oktobra meseca 1915. Novac pošaljite na adresu: Firmi Kosta Nikolić i Drug, Beograd — za g-djice Grubanovićeve. Blagodare vam, Ljubica i Ružica Grubanović, Paračin. 29674-8

Žiki Mitroviću, Avenaue du Mail No. 15 b. Geneve, Suisse. Molim te Žiko, izvesti me na kojim načinom za moga sina Borivoja M. Milanovića poručnika divizijske konjice II. poziva, dunavske divizije, da li je živ i zdrav. Od vas smo dobili izveštaj, da su Aleksandra i Zorka zdravi. Voja i Žika ovde su. Sava je u Beogradu. Hvala vam na izveštaju. Javite da smo mi zdravi. Milan Milanović, Saraorci. 29682-8

Svetozaru Bujoševiću, B-d Carl Vogt 60. Geneve. Najpokornije vas molim, da me izvestite za moje sinove: Aca — Aleksandra P. Jovanovića, studenta tehnike — rezervnog potporučnika VIII. pešadijskog puka I. poziva dunavske divizije. Možete se izvestiti preko gospodina Elezovića, komandanta VIII. puka. Za njega smo čuli svega jedared i Iliju P. Jovanovića, djaka narednika VI. pešadijskog puka I. poziva drinske divizije. On se javio 5 puta, ali odavno nije. Poslali smo mnogo karata i oglasa ali nikakva odgovora. Molim vas izvestite nas za obojicu, njima pak javite, da smo nas dvoje zdravi ali u očajanju za njima, jer više dece nemamo nego njih dvojicu. Vama gospodine unapred blagodare Anka i Petar Jovanović, trgovac iz Užica. 29679 8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas budite tako dobri te me izvestite za moga muža Lazara Todorovića, vojnog činovnika, šumadijskog profijanta, za koga ste me jednom izvestili u julu mesecu kartom i od tada ništa više. Za njega ne znam, i ako sam se više puta vami obraćala kartama i oglasima, odgovora nisam dobila. Zato vas najlepše molim, da me izvestite šta je s njim. Čula sam da se nalazi u Solunu, ali ne znam tačno. Njemu recite, da smo ja i dete zdravo i dobro. Sveta Todorović, Palilula No. 15. Kragujevac. 29681-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim izveštaj o Milovanu Božoviću, Stobertove misije u Kragujevcu. Aleksandar Spasić, bravar, Gimnaziska ulica broj 7. Beograd. 29683-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Velimira Petrovića iz Ratkovaca izveštava žena Jelka, da je primila izveštaj i karte. Svi smo zdravi i dobro. Stanko i Mića su došli kući. Stanko je na Cveti otišao dedi Obradu a Mića je dobro kod kuće. Dobio si unuka Dragoslava. Molim te izvesti me o mome bratu Milanu Stevanoviću iz Prnjavora zatim o Radovanu Janiću i Jovanu i Dragosavu sinovima Savke Djukić. Radojevom sinu Milivoju javi, da su svi kod kuće živi i zdravi. Svi te mnogo pozdravljamo. Jelka Petrović, iz Ratkovaca. 29687-8

Jovanu Premoviću, Geneve, da dostavi Miloradu Paunoviću, komordžiji XVII. puka, I. poziva. Mi smo svi zdravo, Zika i Steva su kod kuće. Piši češće. Mali Muja ima brata od godinu dana. Svi te toplo pozdravljamo najviše tvoji: Gica, Muja i tvoj mali Vladimir. Odgovori preko Milutina Dojčinovića, Valjevo. 29688-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas da me izvijestite za muža Cedomira Jovanovića, redova II. eskadrona, 4. konjičkog prka, dunavske divizije, I. poziva. Kod kuće smo svi zdravi, neka se često javlja. Blagodari vam Draga Jovanović, selo Vrbovno, broj kuće 60. 29709-8

Vladi Nikoliću, Geneve. Blagodarim vam na poslatom novcu, i molim vas, da mi i u buduće šaljete, na ime primanja mog i moga muža, jer se sa detetom nalazim u oskudici. Zorka Gjurišić, učiteljica, Zeleni Venac No 12. Beograd. 29711-8

BELGRADER ORFEUM

BEOGRADSKI ORFEUM ::: PRIJE ::: BOULEVARD.

DANAS u veče u 8 h 30

Prvi nastup svih artista veličanstvenoga uskršnjega :: programa. ::

HILDEGARDA, glasovita klasična plesačica direktno od APOLLO-KAZALIŠTA, BEČ.

Da puknoš od smijeha!

MARTIN SCHENK od tvrtke GARTENBAU, BEČ.

: SUGÁR ELSA : od orfeja TOVÁROSI, BUDAPEST.

: kao i ostale atrakcije. :

OBUCA muških ženskih i dječijih ima u lijepom izboru obućarska radnja MILOŠA SAVIĆA KOLARČEVA UL. BR. 10. BEOGRAD. 736

PAPUČA NA TUCE

Danas 30-III preminu posle dugog i teškog bolovanja

† DANICA

supruga Rade Milovanovića, upravnika Kumanovske pošte. Kći: Drage Arnautović, sestra: Dragomira Dušana i Aleksandra Arnautovića.

Pogreb u nedjelju 1-IV. u 4 časa po podne.

Stan: Bitoljska 44. 30035

POZIV

na učešće u vučenjima kralj. ugarske

RAZREDNE LUTRIJE

U I. klasi koja počinje već 13. i 14. aprila sa glavnim zgoditkom od

60.000

i produžuje se u idućim vučenjima sa sljedećim zgoditcima:

800.000 650.000
700.000 640.000
680.000 630.000
660.000 625.000
620.000

i t. d.

a u srećnom slučaju

1,000.000

Odmah po svršetku vučenja izlaze zvanične liste zgoditaka, koje izdajem svojim mušterijama **besplatno**, a takodjer i zgoditke isplaćujem :-: u gotovu odmah. :-:

Svaka druga srećka dobija

Cijena I. razreda:

Cijela sr.	Polovina	Četvrtina	Osmina
K 12·-	6·-	3·-	1·50

Glavna kolektura Kr. Ug. Povl. Razredne Lutrije

JOSIF A. LEVY

Beograd, Knez Mihajlova 37.

29733

S bolom u srcu, slomljenim od tuge, javljamo srodnicima i poznanicima, da je naš dobri i plemeniti suprug, odnosno otac, tast, deda i teča

† Djoka Mandačić

ekonom smederevski

umro 22.-12. 1916. godine, a sahranjen je uz učešće mnogobrojnog gradjanstva.

Blagodarimo svima, koji nam usmjeno i pismeno izjaviše saučešće i u nekoliko nam tugu ublažiše.

Smederevo, 1.-IV. 1916.

Za navjek ožalošćeni:
supruga: Persida; kći: Desanka; zet: Svetolik Djukić; unuk: Slobodan i ostala familija.
30011

Izvještavamo srodnike i prijatelje da ću davati godišnji pomen u subotu 7. aprila na novom groblju u 9 sati, mome dobrom mužu

† Jovanu Krstiću

zlataru

koji je preminuo 1916. god.

Beograd,
31.-III. 1917. god.

Ožalošćeni:
supruga: Anka; tetka: Canka; brat: Nikola; sestra: Kosara i ostala familija.
30017

Našem dobrom i plemenitom jedincu, milom sinu, slatkom bratu

† Miloradu - Mileta Nikoliću

svršenom maturantu

koji završi svoj život 3. oktobra prošle godine u 22. godini svoga mladog života, davaćemo šestomjeći pomen i Kragujevaškoj staroj crkvi u subotu 7. aprila u 11 časova prije podne.

Molimo srodnike, prijatelje i poznanike, a naročito drugove i drugarice njegove, da prisustvuju ovom tužnom pomenu.

U isto vrijeme izjavljujemo svoju duboku zahvalnost svima onima, koji nam se na glas o smrti našeg dobrog Mileta nadjoše i bilo usmeno ili pismeno svoje saučešće izjaviše.

Kragujevac, 1. aprila 1917. god. 30003

Nesretni i za uvjek ožalošćeni roditelji: Darinka i Petar Nikolić, član opšt. suda; sestre: Milica i Desanka i ostala rodbina.

Ožalošćena Juca St. Pavlovića sa ćerkom i sinovima izvještava sve prijatelje, da će svome suprugu

† Stevanu Pavloviću

davati četrdeseto-dnevni pomen, i neprežaljenim sinovima

† Svetislavu, Ljubomiru i Borivoju

trogodišnji pomen utorak 3. aprila u 11 čas. prije podne u Vaznesenskoj crkvi. 30015

U srijedu 4. aprila u ovdašnoj Sabornoj crkvi u 10½ sati prije podne, davaćemo četrdeseto-dnevni pomen našem mužu odnosno ocu i dedi

† Janji Kadži Pašoni

biv. ovd. trgovcu

žena: Anka; ćerka: Vasilija; zet: Pavle Denić i unuka Zora. 29988

Javljam srodnicima, prijateljima i poznanicima, da je naša dobra

† Jelka S. Kajić

udova počiv. Stevana Kajića, sudije

preminula poslije dužeg bolovanja u 86. god. života 17. marta a sahranjena 18. u porodičnoj grobnici uz učešće mnogobrojnog gradjanstva gornjo-milanovačkog.

Marta, 1917. god.
Gornji Milanovac

Ožalošćeni:
Danica i Milan Ilić, trg. sa djecom.
30013

U utorak 3. aprila u 10½ časova prije podne u crkvi Sv. Nikole na novom groblju, davaćemo četrdeseto-dnevni pomen našoj dobroj majci

† Nasti

udovi pok. Marka Denića

30009 Ožalošćena porodica.

Naš dragi i uzoriti suprug, nežan i primeran otac redak brat

† Ceda C. Dimitrijević

direktor kragujevačke zadruge

umro 8.-III.-1917. Ostavi nas da ga vječito oplakujemo.

Kragujevac,
14.-III.-1917. god.

Ožalošćena i ojadjena supruga Miljana; djeca: Ljubica, Ružica, Jelena, Nastas, Zlata, Vidosava i Božidar; braća: Vladislav i Andreja Zirović; snaja; sinovci i sinovice i ostala familija.
30022

Gospodja Olga Molerović sa ćerkom i sinom, porodice A. Jovanovića, apotekara iz Čačka, poč. Milinka Djordjevića iz Mionice. Molerovića iz Vračevića ivještavaju, da je njihov mili

† Bogoljub Molerović

17-og septembra prošle godine umro.
30028

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.